

COORDONATĂ

cu Ministerul Educației
al Republicii Moldova

MINISTRU Maia SANDU

Maia Sandu
Edin 08.05.2015

APROBATĂ

la ședința Senatului

Universității de Stat din Tiraspol

RECTOR Laurențiu CALMUȚCHI

Laurențiu Calmuțchi

CARTA

UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN TIRASPOL

Chișinău, 2015

*Coordonator
Golea*

Lisnic

N.V.

CUPRINS

1. Dispoziții generale. Statut juridic. Identitate	3
2. Misiunea Universității și obiectivele ei strategice	4
3. Structura organizatorică a Universității	5
4. Managementul Universității	7
5. Autonomia Universitară. Libertatea academică și responsabilitatea publică	17
5.1 Autonomia universitară	17
5.2 Libertatea academică	17
5.3 Autonomia financiară	17
5.4 Autonomia administrativă și decizională	18
5.5.1 Autonomia organizării structurilor Universității	18
5.5.2 Autonomia funcțională	18
5.5.3 Autonomia didactică	19
5.5.4 Autonomia științifică	19
5.6 Responsabilitatea publică	19
6. Asigurarea calității în procesul de învățământ și de cercetare	19
7. Comunitatea universitară.....	21
a) Personalul Universității	21
b) Studenții Universității	24
c) Comisia de Etică și sancțiunea disciplinară a personalului	25
8. Programele de studii. Organizarea studiilor universitare și postuniversitare	26
9. Organizarea și desfășurarea activității de cercetare științifică	30
10. Principii de colaborare ale UST și condiții de asociere cu diferite organizații	32
a) Cooperarea cu instituțiile de învățământ superior din străinătate și aderarea la organizații europene și internaționale	32
b) Condiții de asociere ale UST cu diferite organizații	32
c) Condiții de încheiere a contractelor cu instituțiile publice și cu agenții economici	33
11. Colaborarea structurilor de conducere ale UST cu sindicatele și cu organizațiile studentești.....	33
12. Finanțarea UST	34
13. Evidența contabilă și raportarea	35
14. Baza tehnico-materială și administrarea patrimoniului universității	36
15. Reorganizarea Universității. Monitorizarea activității Universității.....	37
16. Dispoziții finale	38

1. DISPOZIȚII GENERALE. STATUT JURIDIC. IDENTITATE.

1.1. Universitatea de Stat din Tiraspol (denumită în continuare UST sau Universitate), succesoarea Institutului Moldovenesc de Educație Publică, înființat la 1 octombrie anul 1930 în orașul Tiraspol, capitala Republicii Autonome Moldovenești (Hotărîrea Administrației Publice Centrale a Republicii Autonome Moldovenești din 13 august 1930). Denumirea actuală a Universității este în baza Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova Nr.330 din 21.05.1992 cu privire la reorganizare.

În luna iulie 1992, în urma declanșării conflictului militar de către forțele antinaționale, separatiste, Universitatea de Stat din Tiraspol este evacuată în municipiul Chișinău, în conformitate cu Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 480 din 9 iulie 1992, unde activează pînă în prezent. Pe parcursul celor peste opt decenii de activitate, UST- prima instituție de învățămînt superior din țară, a format peste 70 mii de specialiști de înaltă calificare, contribuind în modul cel mai exigent la dezvoltarea tezaurului științific, cultural, social-politic și economic al Republicii Moldova.

1.2. UST este o instituție publică, cu personalitate juridică, ce funcționează în baza Constituției Republicii Moldova, a Codului Educației, a altor acte normative din domeniul educației și cercetării științifice aprobate la nivel național, precum și în baza prezentei Carte și a reglementărilor proprii.

1.3. Carta universitară are ca obiectiv de bază de a determina misiunea și a reglementa structura, organizarea și funcționarea Universității.

1.4. Prezenta Cartă universitară prezintă opțiunile majore ale comunității universitare, asigură cadrul necesar realizării în universitate a unui învățămînt superior de calitate axat pe competențe și se aplică în tot spațiul universitar al UST.

1.5. Comunitatea universitară este constituită din studenți și personalul universității (științifico-didactic, științific, didactic, auxiliar și de deservire, etc.)

1.6. Spațiul universitar este constituit din totalitatea edificiilor, terenurilor, stațiunilor didactice experimentale și/sau de agrement, laboratoarelor de cercetare, campusurilor universitare și dotările aferente, utilizate de Universitate, indiferent de titlul juridic sub care este îndreptățită să le utilizeze.

1.7 Universitatea este organizată și funcționează în baza următoarelor principii:

- a) principiul libertății academice;
- b) principiul autonomiei universitare;
- c) principiul centrării instruirii pe student și asigurării calității procesului educațional;
- d) principiul răspunderii publice;
- e) principiul echității și transparenței;
- f) principiul eficienței manageriale și financiare;
- g) principiul respectării drepturilor și libertăților comunității universitare;
- h) principiul independenței față de ideologii, doctrine și partide politice, religii;
- i) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților și a personalului didactic și de cercetare;
- j) principiul consultării comunității universitare și a partenerilor sociali în luarea deciziilor.

1.8. Universitatea este instituție de stat, care dispune de bilanț contabil, are conturi bancare proprii, inclusiv în valută străină, are antet, siglă, drapel, ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova și constituie o parte a patrimoniului național, fiind prima instituție de învățămînt superior din Republica Moldova. Ziua Universității este sărbătorită la 1 octombrie; Devizul academic al Universității este: *SCIENTIA VINCES* (știința va învinge); pagina web oficială: www.ust.md;

denumirea abreviată a instituției: UST; denumirea oficială a Universității de Stat din Tiraspol în limba engleză este “Tiraspol State University” - TSU.

1.9. Fondatorul UST este Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sediul: mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1.

1.10. Sediul Universității: MD-2069, mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocikin, 5.

1.11. Universitatea de Stat din Tiraspol este creată pe termen nelimitat.

1.12. Universitatea beneficiază atât de alocații transferate de la bugetul de stat pentru programele de studii oferite conform Planului Guvernului de pregătire a cadrelor de specialitate și activităților de cercetare științifică, cât și de alte surse legale (donații, sponsorizări, contracte cu plată pentru studii, activitate de producție, servicii prestate etc.).

1.13. Regulamentele de ordin intern ale Universității sunt elaborate de Consiliul de administrație și aprobate de Senat de comun acord cu organizațiile sindicale ale instituției în cauză.

1.14. UST are autonomie universitară în conformitate cu legislația în vigoare.

1.15. Reorganizarea Universității poate avea loc doar prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

1.16. Activitatea partidelor politice în procesul educațional în cadrul Universității este interzisă.

2. MISIUNEA UNIVERSITĂȚII ȘI OBIECTIVELE EI STRATEGICE

2.1. UST, fiind prima instituție de învățământ superior din Republica Moldova, are drept misiune crearea continuă, păstrarea și diseminarea cunoștințelor la cel mai înalt nivel de excelență prin formarea specialiștilor în domeniile: *Științe ale educației, Științe exacte, Științe umanistice, Științe ale naturii, Servicii*, asigurând acestora calificări profesionale competitive pe piața muncii, precum și în dezvoltarea activității de cercetare științifică și valorificarea rezultatelor, creînd simultan și oportunități de formare profesională pe parcursul întregii vieți.

2.2. Elementele fundamentale de realizare ale misiunii UST sunt:

- a) generarea și transferul de cunoștințe către societate prin cercetare științifică avansată și educație;
- b) formarea inițială și continuă la nivel superior a specialiștilor capabili să satisfacă, prin inserție profesională, nevoile de competență ale mediului socio-economic;
- c) contribuția la progresul științelor fundamentale și aplicative prin cercetare științifică, inovare și transfer tehnologic;
- d) dezvoltarea personală a studenților săi în spiritul creației individuale și colective;
- e) promovarea schimbului liber de opinii și a gândirii critice;
- f) promovarea valorilor europene în domeniile științific, cultural și educațional, prin cooperare academică internațională.

2.3. Obiectivele strategice ale Universității sunt:

- a) menținerea și dezvoltarea ofertei educaționale pe ciclurile de licență, masterat și doctorat, astfel încât acestea să devină cât mai atractive și competitive atât la nivel național, cât și la nivel european;
- b) formarea de specialiști cu o pregătire superioară și performanți pentru activitățile economice și sociale, de învățământ, știință și cultură, capabili să răspundă adecvat cerințelor societăților complexe, într-o continuă evoluție, precum și dinamicii actuale și previzionate a pieței forței de muncă;
- c) promovarea unui sistem eficient de management, bazat pe principiul autonomiei universitare, în parteneriat cu beneficiarii serviciilor educaționale;

- d) dezvoltarea calității învățământului în cele trei cicluri: licență, masterat și doctorat, inclusiv prin dezvoltarea unor criterii și standarde proprii și prin asumarea responsabilității de către întreaga comunitate academică a universității;
- e) furnizarea cercetărilor fundamentale de vîrf, măsurabile prin numărul și impactul publicațiilor științifice, prin capacitatea de a se conecta la cercetarea aplicativă și la dezvoltările economice ale Republicii Moldova;
- f) educarea studenților UST în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al demnității și toleranței, al cultivării diversității culturale și a înțelegerii reciproce;
- g) să fie capabilă să se regenereze, prin selecționarea celor mai bune proiecte, a celor mai buni studenți, a celor mai bune echipe de cercetare, a celor mai buni viitori profesori;
- h) revizuirea conținutului disciplinelor orientate către operațiuni, metode și tehnici, în sensul amplificării caracterului practic și operațional al cunoștințelor, al formării în domeniile prioritare ale țării, pentru creșterea adaptării absolvenților la schimbările tehnologice și din societate;
- i) pregătirea cadrelor calificate din domeniul Științe ale educației, în principal prin cercetare științifică, prin educație și formare profesională, diseminarea prin tehnologiile informaționale moderne, utilizarea inovației tehnologice, dimensiunea culturală, promovarea unui set de valori morale, reprezintă elementele care definesc unicitatea celei mai vechi instituții de învățămînt superior din Republica Moldova;
- j) educație de calitate, la cele trei cicluri de învățămînt – licență, masterat, doctorat și în formarea postuniversitară prin centrarea procesului educațional pe valorile culturii și civilizației naționale, europene și internaționale, în scopul promovării și păstrării identității naționale și culturale a Republicii Moldova, dar și realizării deschiderilor necesare consolidării unității, în diversitate, a spațiului European a învățămîntului superior.

3. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A UNIVERSITĂȚII

3.1. Structura UST cuprinde: Departamentul Managementul Procesului de Instruire și Asigurarea Calității, Departamentul Cercetare și Relații Internaționale, Departamentul Administrare și Gospodărire, Direcția economico-financiară și gestionare, Centrul Tehnologiilor Informaționale, Centrul de formare continuă, consiliere și ghidare în carieră, Secția Resurse Umane, facultăți, catedre, laboratoare, grupe studențești, biblioteca științifică, tipografia.

3.2. *Departamentul Managementul Procesului de Instruire și Asigurarea Calității* este o subdiviziune universitară, care are drept scop planificarea, organizarea, monitorizarea și evaluarea procesului de studii și al activității didactice a profesorilor. Supraveghează implementarea și actualizarea procedurilor managementului calității în vederea realizării unui învățămînt de calitate axat pe indicatorii de performanță existenți la nivel european și național.

3.3. *Departamentul Cercetare și Relații Internaționale* reprezintă o structură instituțională care planifică, organizează, dirijează, monitorizează și evaluează activitatea de cercetare, inovare, dezvoltare în cadrul universității. Promovează colaborări naționale și internaționale între instituțiile de învățămînt și de cercetare în conformitate cu politicile statului în vederea creșterii gradului de integrare al UST în sistemul European al învățămîntului superior și antrenarea personalului academic în elaborarea, participarea și monitorizarea proiectelor la nivel instituțional, național și internațional. Organizează, dirijează, monitorizează pregătirea cadrelor prin doctorat și postdoctorat.

3.4. *Departamentul Administrare și Gospodărire* este o subdiviziune instituțională care gestionează patrimoniul universității în scopuri educaționale, de cercetare și dezvoltare și pentru servicii afiliate (cămine, cantine, săli de sport etc.).

3.5. *Departamentul economico-financiar și gestionare* este o subdiviziune instituțională care soluționează probleme economice și financiare: planifică, gestionează și evaluează utilizarea resurselor financiare ale Universității.

3.6. *Secția resurse umane* este o subdiviziune instituțională care asigură documentarea angajaților universității, este responsabilă de evidență, păstrare și arhivare a dosarelor și documentației universității, etc.

3.7. *Centrul Tehnologiilor Informaționale* este o subdiviziune universitară ce asigură infrastructura informatică, accesul la sursele informaționale în procesul de educație și în cercetarea științifică.

3.8. *Centrul de formare continuă, consiliere și ghidare în carieră* este o subdiviziune universitară care realizează formarea continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, avînd misiunea de a promova imaginea Universității în mediul preuniversitar cît și în mediul socio-economic. Centrul stabilește și dezvoltă relațiile cu angajatorii în cîmpul muncii a absolvenților universității și ajută studenții să realizeze stagiile de practică pe parcursul studiilor, iar ulterior să se angajeze în cîmpul muncii.

3.9. *Biblioteca științifică* este o unitate informațional-științifică în cadrul Universității menită să asigure procesul instructiv-educativ și de cercetare științifică cu baza documentară și de informații. Biblioteca realizează valorificarea surselor informaționale, facilitează accesul rapid la diverse categorii de surse, atît din colecțiile proprii, cît și din cele externe; organizează un sistem complex de servicii pentru toate categoriile de utilizatori.

3.10. *Facultatea* este o subdiviziune didactico-științifică și administrativă a universității care are drept scop organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ la ciclul I (Licență), ciclul II (Masterat), ciclul III (doctorat) și studii postdoctorale, cursurile de formare continuă a cadrelor didactice, realizarea activităților metodice, educaționale și de cercetare științifică, inovare și dezvoltare pentru unul sau mai multe domenii/specialități/specializări.

Structura organizatorică a Facultății cuprinde catedre, laboratoare științifice, centre, cabinete metodice și alte subdiviziuni.

Înființarea, reorganizarea și suspendarea activității facultății se realizează la propunerea Senatului Universității cu acordul Ministerului Educației.

3.11. *Catedra/Departamentul* este o subdiviziune de bază a Facultății sau a universității, care organizează și realizează activități didactice, metodice și științifice.

Catedra poate avea statut de catedră *de profil* (componentă a facultății) și *generală* (universitară).

Înființarea și suspendarea activității Catedrei se stabilește de Consiliul facultății și se confirmă de către Senatul Universității, de comun acord cu Ministerul Educației.

Efectivul catedrei cuprinde, de regulă, 10-30 posturi didactice. În cazuri speciale Senatul instituției, de comun acord cu ministerul de resort, poate aproba diminuarea acestei limite pînă la 7 posturi.

3.12. *Laboratorul* este o subdiviziune a facultății sau a catedrei, care are drept scop asigurarea efectuării lucrărilor practice și de cercetare științifică la una sau mai multe unități de curs/module conform planurilor de învățămînt, planurilor de cercetare științifică etc.

3.13. *Grupa studentescă* constituie o entitate a facultății, creată pentru organizarea optimă a activității didactice, științifice, metodice, educative, administrative etc, care este compusă din 25-30 studenți.

3.14. Tipografia este o unitate a universității care asigură editarea materialelor didactice, a suporturilor de curs, monografiilor, multiplicarea diverselor materiale necesare în procesul de învățământ.

3.15. Subdiviziunile structurale ale UST își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare și regulamentele proprii, aprobate de Senat.

3.16. Structura organizatorică a UST este stabilită și adoptată de Senatul Universității, de comun acord cu Ministerul Educației al Republicii Moldova.

4. MANAGEMENTUL UNIVERSITĂȚII

4.1. Managementul UST este axat pe următoarele principii:

- a) principiul autonomiei universitare și libertății academice;
- b) principiul responsabilității publice;
- c) principiul conducerii strategice;
- d) principiul gestionării eficiente și transparente;
- e) principiul reprezentativității în organele de conducere.

4.2. Organele de conducere ale Universității de Stat din Tiraspol sunt:

- a) la nivel de universitate
 - Senatul Universității;
 - Consiliul de dezvoltare strategică instituțională;
 - Consiliul de administrație;
 - Consiliul științific.
- b) la nivel de facultate
 - Consiliul facultății;
 - Consiliul școlii doctorale.

4.3. Senatul UST

(1) Senatul Universității reprezintă organul colectiv suprem de conducere, format din personal științifico-didactic și nedidactic, ales prin votul secret al corpului profesoral-didactic al facultăților, departamentelor, centrelor științifice, din studenți, aleși de formațiunile academice și asociațiile studențești, din reprezentanți ai organelor sindicale, în conformitate cu regulamentul instituțional elaborat în baza unui regulament-cadru aprobat de Ministerul Educației. Sunt din oficiu membri ai Senatului rectorul, prorectorii și decanii. Studenții sînt reprezentați în senat în proporție de $\frac{1}{4}$ din numărul total al membrilor.

(2) Durata mandatului Senatului este de 5 ani, sincronizată cu durata mandatului rectorului. Durata mandatului membrilor Senatului din rîndul studenților este de un an, cu posibilitatea reînnoirii ulterioare a mandatului.

(3) Senatul Universității are următoarele competențe și atribuții:

- a) asigură respectarea principiului libertății academice și al autonomiei universitare;
- b) elaborează și aprobă Carta universitară;
- c) aprobă Planul de dezvoltare strategică instituțională;
- d) aprobă bugetul instituției, diferite rapoarte de activitate instituțională;
- e) elaborează și aprobă metodologiile și regulamentele de organizare a activităților și programelor academice, de cercetare și creație artistică din cadrul instituției, precum și metodologiile și regulamentele de recrutare, angajare și evaluare a cadrelor didactice;
- f) aprobă structura organizatorică și funcțională a instituției de învățământ;
- g) elaborează și aprobă regulamentul privind modul de alegere a rectorului, în baza regulamentului-cadru aprobat de Ministerul Educației;
- h) aprobă bugetul instituției și executarea acestuia;

- i) aprobă planurile de învățământ și modificările acestora;
- j) aprobă structura organizatorică și funcțională a universității (aprobă fondarea, reorganizarea sau desființarea, afilierea facultăților, catedrelor, departamentelor sau altor unități didactice, de cercetare și administrative în baza propunerilor consiliilor facultăților, rectorului sau Consiliului de dezvoltare strategică al universității);
- k) acordă titluri didactico-științifice de conferențiar și profesor universitar;
- l) acorda titluri onorifice de „Doctor Honoris Causa”; ”Senator de Onoare”, ”Profesor de Onoare”;
- m) examinează și aprobă premiarea angajaților și a studenților;
- n) Senatul UST, în baza autonomiei universitare, este în drept să pună în dezbateră și să ia decizii referitor la orice problemă ce ține de procesul de învățământ și de cercetare științifică, precum și cele ce țin de activitatea economico-financiară a Universității;
- o) confirmă, fără drept de modificare, lista membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională.

(4) Senatul este condus de rectorul Universității.

(5) Ședințele Senatului sunt deliberative, dacă la ele sunt prezenți 2/3 din numărul membrilor aleși.

(6) Secretarul Senatului Universității este numit prin ordinul rectorului din numărul membrilor aleși.

(7) Deciziile Senatului, inclusiv cele legate de alegeri, se iau cu o majoritate simplă de voturi.

(8) În cazul alegerilor, precum și în cazul luării unor decizii importante, pentru asigurarea libertății exprimării opiniei se aplică votarea secretă.

(9) Deciziile cu caracter normativ, cu caracter administrativ, economic și financiar devin obligatorii din data ședinței Senatului la care au fost votate.

4.4. Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională al UST

(1) Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională are următoarele competențe și atribuții:

- a) coordonează elaborarea Planului de dezvoltare strategică instituțională, care cuprinde viziunea, misiunea, strategia de dezvoltare a instituției de învățământ și acțiunile principale pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, și îl prezintă Senatului pentru aprobare;
- b) monitorizează, evaluează eficiența utilizării resurselor financiare și prezintă Senatului pentru aprobare proiectul bugetului instituției de învățământ;
- c) aprobă contractul-tip de studii și cuantumul taxelor de studii;
- d) asigură managementul instituțional privind drepturile de proprietate intelectuală și de transfer tehnologic;
- e) ia decizii, cu avizul favorabil al Senatului, privind:
 - dezvoltarea și consolidarea patrimoniului instituției, cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor;
 - inițierea și închiderea programelor de studii, cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor;
 - metodologia de salarizare și stimulare a personalului;
 - activitățile de antreprenariat, parteneriatele public-private și cooperarea cu mediul de afaceri;
 - angajarea în consorții și fuzionarea cu alte instituții de învățământ superior;
- f) organizează și desfășoară alegerile pentru postul de rector în conformitate cu regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a alegerilor și legislația în vigoare.

(2) Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională se constituie din nouă membri, după cum urmează:

- a) trei membri desemnați: de Ministerul Educației – un membru, de Ministerul Finanțelor – un membru, de ministerul de resort – un membru. Membrii desemnați nu pot avea calitatea de salariat

în cadrul ministerelor respective;

b) doi membri din rândul cadrelor didactice titulare care nu dețin funcții de conducere și nu sunt membri ai Senatului, selectați prin vot secret de adunarea generală a membrilor consiliilor facultăților și a reprezentanților studenți din Senat și din consiliile facultăților;

c) doi membri delegați din partea Senatului care sunt experți externi și nu au calitatea de titulari ai instituției respective;

d) rectorul;

e) prorectorul responsabil de probleme financiare.

(3) Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională se desemnează pentru un mandat de 5 ani.

(4) Președintele Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională este ales de membrii acestuia. Angajații instituției nu pot fi aleși în funcția de președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională.

(5) Componenta Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională trebuie să includă economiști și juriști. Persoana desemnată de Ministerul Finanțelor trebuie să dețină competențe specifice privind monitorizarea și auditarea financiară.

(6) La constituirea Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională se respectă principiul egalității de gen.

(7) Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională se întrunește cel puțin o dată în trimestru sau de câte ori este necesar, la inițiativa președintelui sau a cel puțin 1/3 din numărul membrilor.

(8) Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională desemnați de instituția de învățământ beneficiază de o indemnizație lunară, cu excepția rectorului și a prorectorului. Indemnizația respectivă se plătește din bugetul instituției de învățământ pentru membrii desemnați de aceasta, iar pentru membrii desemnați de fondator și ministerele de resort – din bugetul fondatorului. Cuantumul indemnizației este de un salariu mediu pe economie pentru membri și de două salarii medii pe economie pentru președintele Consiliului.

(9) Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională poartă răspundere pentru deciziile luate, în conformitate cu legislația în vigoare.

4.5. Consiliul de administrație al UST

(1) Conducerea operativă în cadrul Universității este realizată de către Consiliul de administrație subordonat Senatului și constituit din rector, secretarul Senatului, prorectori, decani, șeful departamentului Managementul procesului de instruire și asigurarea calității, contabilul-șef, directorul bibliotecii, președintele comitetului sindical al colaboratorilor, președintele comitetului sindical al studenților.

(2) Consiliul de administrație al UST asigură, sub conducerea rectorului realizarea deciziilor strategice ale Senatului universității.

(3) Rectorul Universității este președinte al Consiliului de administrație.

(4) Consiliul de administrație se întrunește în ședințe ordinare, bilunar, și în ședințe extraordinare.

(5) Deciziile Consiliului de Administrație se adoptă cu majoritatea simplă de voturi.

(6) Atribuțiile Consiliului de Administrație:

a) coordonează întreaga activitate administrativă a Universității;

b) asigură executarea deciziilor Senatului și ale Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională în domeniul de administrare și finanțare;

c) examinează devizul de cheltuieli și alte operațiuni financiare, referitoare la asigurarea informațională și tehnico-materială a procesului didactico-științific, ameliorarea condițiilor de muncă și de trai, organizarea odihnei colaboratorilor și studenților, la reparații capitale și curente;

- d) propune Senatului universitar strategii ale universității pe termen lung și mediu, precum și politici pe domenii de interes ale universității;
- e) propune Senatului universitar înființarea, divizarea, comasarea și/sau desființarea componentelor organizatorice de învățământ și cercetare ale universității;
- f) elaborează și înaintează spre aprobare Senatului regulamentele și metodologiile privind organizarea și funcționarea universității și a tuturor componentelor sale organizatorice;
- g) examinează și propune Senatului măsurile necesare pentru optimizarea cheltuielilor, economisirea resurselor și obținerea de noi surse financiare;
- h) propune Senatului structura anului universitar și calendarul activităților educaționale;
- i) examinează cererile de reducere sau scutire de taxa pentru studii, de plata pentru cazare în căminele universitare;
- j) înaintează propuneri pentru premierea salariaților;
- k) înaintează propuneri pentru asigurarea securității și integrității patrimoniului universitar;
- l) ia decizii referitoare la asigurarea condițiilor optime de realizare a procesului didactic, cercetare, de trai și activitate a studenților și angajaților UST;
- m) execută și alte atribuții stabilite de Senatul universității și de Consiliul de dezvoltare strategică instituțională.

4.6. Rectorul Universității

- (1) Rectorul reprezintă legal UST și asigură conducerea universității, cu sprijinul prorectorilor și a Consiliului de administrație.
- (2) Rectorul este executorul de buget al UST.
- (3) În virtutea răspunderii publice, rectorul face publice deciziile sale și pe cele ale consiliului de administrație.

4.7. Alegerea și confirmarea în post a rectorului Universității

- (1) Rectorul se alege de către Adunarea generală a cadrelor didactice, didactico-științifice și științifice titulare și a reprezentanților studenților din Senat și din consiliile facultăților cu votul majorității membrilor.
- (2) Inițierea procesului de alegere a rectorului se face de către Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională prin publicarea unui anunț cu 2 luni înainte de expirarea mandatului rectorului în exercițiu.
- (3) Pot fi aleși în postul de rector candidații care dețin titluri științifice sau științifico-didactice și au experiență de cel puțin 5 ani în învățământul superior și cercetare.
- (4) Candidații la postul de rector membri ai Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională nu pot participa la procesul de organizare și desfășurare a alegerilor.
- (5) Dosarele candidaților la postul de rector se depun la Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională, care verifică corespunderea acestora cu condițiile stipulate în aliniatele precedente. Alegerile pot avea loc în cazul în care au fost înregistrate dosarele a cel puțin 2 candidaturi eligibile.
- (6) Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională face publică lista candidaților eligibili și organizează procesul de alegere a candidatului la funcția de rector de către Adunarea generală a cadrelor didactice și științifice titulare și a reprezentanților studenților din Senat și din consiliile facultăților. Alegerile se realizează prin vot universal, direct, secret și liber exprimat.
- (7) Rectorul este confirmat în post, în baza rezultatelor alegerilor, prin ordinul fondatorului, în termen de cel mult 3 luni.
- (8) Rectorul poate fi eliberat din funcție înainte de expirarea mandatului la inițiativa majorității membrilor Senatului sau a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională, a fondatorului,

prin decizia Adunării generale a cadrelor didactice și științifice titulare și a reprezentanților studenților din Senat și din consiliile facultăților, cu votul majorității membrilor, în caz de:

a) îndeplinire necorespunzătoare a condițiilor specificate în contractul individual de muncă și în Carta universitară;

b) nerespectare a obligațiilor de responsabilitate publică specificate la art. 107 alin. (1) al Codului Educației.

(9) Rectorul numește prorectorii pe perioada mandatului său nu mai târziu de 6 luni de la data investirii în funcție.

(10) Rectorul inițiază, prin intermediul comisiilor de concurs aprobate de Senat, concursul pentru funcția de decan și șef de catedră/ departament, conform regulamentului instituțional, în termen de cel mult 6 luni de la devenirea funcției respective vacante.

(11) Funcția de rector, prorector și decan poate fi deținută de una și aceeași persoană nu mai mult de două mandate consecutive, a câte 5 ani fiecare.

(12) Fondatorul încheie un contract individual de muncă cu rectorul, care include și prevederi ce țin de condițiile de salarizare. Acestea se stabilesc de către fondator la propunerea Senatului. Rectorul încheie un contract individual de muncă cu fiecare prorector.

(13) Pentru accesarea mijloacelor financiare publice, rectorul încheie contracte cu Ministerul Educației.

(14) Rectorul prezintă anual Senatului, Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională și fondatorului un raport privind activitatea Universității, care se publică pe pagina web oficială a Universității.

4.8. Atribuțiile rectorului Universității

În limitele competenței administrativ-juridice și în baza legislației în vigoare rectorul, are următoarele atribuții:

a) efectuează conducerea operativă a activității Universității, emite ordine și dispoziții de reglementare a acestei activități;

b) aprobă documentația normativă necesară pentru activitatea funcțională a Universității;

c) reprezintă Universitatea în toate organele și organizațiile statale și nestatale, în relațiile interuniversitare naționale și internaționale și în relații cu persoane fizice și juridice;

d) dirijează și controlează utilizarea fondurilor provenite de la buget și din veniturile Universității în lei sau valută, deschide conturi în instituțiile bancare, încheie contracte, eliberează procuri etc.;

e) prezidează ședințele Senatului, Consiliului de Administrație și asigură îndeplinirea deciziilor adoptate. Informează Senatul Universității despre activitatea Consiliului de Administrație între ședințele acestuia;

f) numește și eliberează în/din post prorectorii, persoanele care ocupă posturi didactice și de conducere pentru care nu este organizată alegerea prin concurs;

g) confirmă prin ordin în posturile didactice și de conducere persoanele alese în bază de concurs, precum și în postul de pedagog social în căminele studențești în conformitate cu Regulamentele în vigoare; angajează prin ordin persoane în posturi didactice și de conducere, cu participarea ulterioară la concurs, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare;

h) efectuează înmatricularea studenților la studii, exmatricularea lor, transferul și restabilirea la studii de licență, masterat și doctorat;

i) solicită Senatului universitar atribuirea împuternicirilor speciale pentru soluționarea unor probleme bine precizate;

j) asigură accesul liber al membrilor comunității universitare la stenogramele ședințelor Senatului, precum și la alte materiale ce țin de activitatea Universității;

k) împuternicește un prorector cu suplینirea funcțiilor în absența sa;

- m) aprobă atribuțiile de funcție ale prorectorilor și secretarului științific al Senatului, precum și ale personalului aflat în subordonare directă;
- l) analizează permanent starea bazei tehnico-materiale a Universității și subdiviziunilor sale, înaintînd Ministerului Educației și organelor guvernamentale propuneri privind dezvoltarea continuă a acesteia;
- m) stimulează material și moral activitatea personalului didactic și de cercetare, administrativ și auxiliar în conformitate cu Regulamentele interne și legislația Republicii Moldova;
- n) negociază și semnează Contractul colectiv de muncă;
- o) aplică sancțiuni disciplinare membrilor comunității universitare în conformitate cu prevederile legale.

4.9. Consiliul științific al Universității

- a) Activitatea de cercetare în UST precum și activitatea Școlii Doctorale este coordonată de către Consiliul științific al Universității ales în baza unei metodologii elaborate și aprobate de către Senat.
- b) Consiliului științific este format din cercetători și cadre științifico-didactice din cadrul Universității sau din afara acesteia, din țară sau de peste hotare, personalități notorii științifice din instituții științifice sau din instituții de învățămînt superior, sectoare industriale și socio-economice relevante, precum și reprezentanți ai studenților din cadrul școlii doctorale ale universității.
- c) Consiliul științific este condus de un președinte, asociat cu funcția de Prorector, care este numit în urma unui concurs public organizat de către universitate și desemnat în funcție de către rectorul universității în baza unui contract de management pe o durată de 5 ani.
- d) Consiliul științific se întrunește o dată la două luni, sau la necesitate, la cererea președintelui sau cel puțin a unei treimi din numărul membrilor săi.

4.10. Atribuțiile Consiliului științific

- a) elaborează strategia de cercetare a universității și participă la elaborarea strategiei de cercetare a consorțiului sau parteneriatului;
- b) elaborează regulamentul intern de organizare și desfășurare a programelor de studii de doctorat pe care îl supune aprobării Senatului universității;
- c) aprobă deciziile privind înființarea și desființarea școlilor doctorale din cadrul universității și/sau consorțiului;
- d) efectuează selectarea conducătorilor de doctorat pentru activitate într-o nouă școală doctorală;
- e) coordonează activitatea parteneriatului potrivit contractului de parteneriat, după caz;
- f) monitorizează activitățile de cercetare și inovare în universitate;
- j) alte atribuții specifice, stabilite prin regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a programelor de studii de doctorat.

4.11. Consiliul facultății este organul suprem de conducere al facultății, care întrunește următoarea componență: decanul, prodecanii, șefii catedrelor, președinții comitetelor sindicale ale corpului didactic și studentesc ale facultății, de asemenea, un număr egal de membri din subdiviziuni, precum și studenți și doctoranzi în proporție de $\frac{1}{4}$ din numărul total al membrilor consiliului.

4.12. Consiliul facultății se alege pe un termen de 5 ani în conformitate cu Regulamentul în vigoare. Locurile membrilor Consiliului facultății, devenite vacante, vor fi atribuite altor persoane prin aceeași procedură de alegere, determinată de Regulamentul în vigoare.

4.13. Cadrele didactice, membri ai Consiliului facultății, sunt alese în baza propunerilor catedrelor/departamentelor în conformitate cu Regulamentul în vigoare.

4.14. Studenții, membri ai Consiliului facultății, se aleg de către adunarea generală a studenților facultății sau cea a reprezentanților studenților prin vot direct sau secret (pe termen de un an).

4.15. Prodecanul este numit în calitate de membru al Consiliului prin ordinul rectorului la recomandarea decanului. În funcția nominalizată, devenită vacantă, se alege altă persoană, prin aceeași procedură.

4.16. Consiliul facultății are următoarele atribuții:

- determină strategia de dezvoltare a facultății;
- propune pentru aprobare Senatului universității structura facultății;
- examinează și prezintă Senatului pentru aprobare planurile de studii pe specialități; aprobă programele analitice de studii la disciplinele respective; analizează rezultatele pregătirii generale și profesionale a studenților (rezultatele sesiunilor de colocvii și examene, ale practicii pedagogice și de producere etc.), examinează problemele cu privire la transferul studenților (de la o formă de studii la alta, la studiul în paralel, la a doua specialitate sau cu termen redus, transferul de la o specialitate la alta sau de la o instituție la alta);
- aprobă planurile de cercetări științifice și de perfecționare a cadrelor didactico-științifice, planurile individuale și dările de seamă ale persoanelor înscrise la studii prin masterat și doctorat;
- analizează rezultatele examenului de licență/masterat și ale susținerii tezelor și le propune Senatului spre aprobare;
- aprobă anual darea de seamă a decanului cu privire la activitatea didactico-științifică și educativă a facultății;
- avizează propunerile catedrelor privind suplinirea posturilor vacante și le înaintează Senatului spre aprobare;
- discută chestiunile privind sporirea eficienței instruirii și cercetărilor științifice;
- analizează eficiența structurii existente și propune modificările structurale în vederea optimizării ei;
- avizează încheierea de contracte (de cercetare, colaborare etc.);
- ia decizii referitoare la titlurile didactice, onorifice, mențiuni și le înaintează Senatului spre a fi aprobate;
- discută și face propuneri privind metodologiile de admitere;
- examinează lucrul Comisiei de asigurare a calității la facultate;
- realizează alegerea prin concurs la posturile vacante de lectori universitari la catedrele facultății.

4.17. Ședințele Consiliului se desfășoară în sesiuni ordinare nu mai rar decât o dată în două luni, conform unui plan de activitate stabilit la începutul fiecărui an de studii, și în sesiuni extraordinare, la convocarea decanului, a Biroului Consiliului facultății sau la cererea a cel puțin 1/3 din numărul membrilor Consiliului. Ședințele Consiliului sunt deliberative, dacă la ele participă cel puțin 2/3 din membrii consiliului.

În cazul neprezentării nemotivate a membrului Consiliului facultății la trei ședințe consecutive sau eschivarea de la îndeplinirea obligațiilor statutare, el este revocat de subdiviziunea care l-a delegat.

4.18. Deciziile Consiliului facultății sunt adoptate cu votul a cel puțin 50%+1 din numărul membrilor Consiliului, în condițiile în care sunt prezenți cel puțin 2/3 din numărul de membri ai Consiliului. Deciziile cu privire la membrii Consiliului se adoptă prin vot secret.

4.19. Hotărârile Consiliului facultății intră în vigoare după semnarea lor de către decanul facultății.

4.20. Decanul facultății este președinte al Consiliului facultății, prodecanul - vicepreședinte în virtutea funcțiilor. În cazul când la facultate nu e prevăzută funcția de prodecan, vicepreședinte este ales prin vot deschis unul din membrii Consiliului. În același mod este ales și secretarul Consiliului.

4.21. Conducerea operativă a facultății în perioadele dintre sesiuni este efectuată de Biroul Consiliului facultății constituit din: decan, prodecani și secretarul Consiliului.

4.22. Consiliul școlii doctorale este organul de conducere colectivă a școlii doctorale, care o realizează în conformitate cu regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat.

4.23. Consiliul școlii doctorale este format din 3-5 membri aleși prin votul universal, direct, secret, egal și liber exprimat al conducătorilor de doctorat din școala doctorală respectivă.

4.24. Din Consiliul școlii doctorale fac parte conducători de doctorat din cadrul școlii doctorale în proporție de maximum 60%, studenți-doctoranzi ai școlii doctorale în proporție de 20%, numărul cărora poate fi majorat dacă este cazul, restul fiind completat cu membri din afara școlii doctorale aleși dintre personalități științifice a căror activitate științifică au o recunoaștere internațională semnificativă și/sau personalități din domeniu. Funcția de președinte al Consiliului este îndeplinită de directorul școlii doctorale, care este numit de către Consiliul științific dintre conducătorii de doctorat din cadrul școlii doctorale.

4.25. Membrii Consiliului școlii doctorale au un mandat de 5 ani și se aleg prin votul universal, direct, secret și egal al conducătorilor de doctorat din școala doctorală respectivă.

4.26. Consiliul școlii doctorale se întrunește de cel puțin 3 ori pe an, la cererea directorului școlii doctorale sau a cel puțin unei treimi din numărul membrilor săi.

4.27. Studenții-doctoranzi membri ai Consiliului școlii doctorale care își finalizează studiile doctorale în timpul mandatului Consiliului își pierd calitatea de membru al acestuia la data susținerii publice a tezei de doctorat.

4.28. Consiliul școlii doctorale are următoarele atribuții:

- a) elaborează și propune spre aprobare Senatului universității regulamentul școlii doctorale;
- b) stabilește standardele minimale de performanță științifică în vederea aplicării lor obiective în scopul acordării sau revocării calității de membru al școlii doctorale conducătorilor de doctorat;
- c) avizează statele de funcții ale personalului didactic și de cercetare afiliat școlii doctorale;
- d) înmatriculează și exmatriculează studenții ciclului III la propunerea conducătorilor de doctorat membri ai școlii doctorale;
- e) participă la elaborarea și examinarea raportului de autoevaluare a școlii doctorale în vederea autorizării provizorii și acreditării;
- f) îndeplinește alte atribuții legale sau prevăzute de regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat.

4.29. Conducerea nemijlocită a activității subdiviziunilor structurale este înfăptuită de către prorectori, decani, șefi de catedră, șefi de departamente, centre, secții și laboratoare. Obligațiile și competențele conducătorilor nominalizați sunt determinate de Regulamentul de ordine internă și de fișele de post, aprobate în modul stabilit.

4.30. Prorectorii sunt numiți și demisi din funcție prin ordinul rectorului. Atribuțiile și numărul prorectorilor se stabilesc de către rector și privesc: organizarea programelor de studii universitare de licență, de master, doctorat și postuniversitare; organizarea cercetării științifice; relațiile de cooperare națională, internațională și imaginea universitară; strategia financiară, problemele sociale și dezvoltarea patrimoniului; alte domenii.

4.31. Funcția de prorector poate fi deținută de una și aceeași persoană nu mai mult de două mandate consecutive, a câte 5 ani fiecare.

4.32. Prorectorii răspund pentru îndeplinirea atribuțiilor în fața rectorului și a Senatului universității.

4.33. Prorectorii au următoarele atribuții:

- dirijează activitatea departamentelor, secțiilor respective ale UST și asigură controlul în domeniile corespunzătoare;
- elaborează și implementează strategia de dezvoltare a departamentelor subordonate lor și asigură calitatea studiilor, în conformitate cu prevederile Procesului de la Bologna;
- stabilesc și dezvoltă relațiile internaționale la nivel universitar, în cadrul Spațiului Academic European, popularizează experiențele avansate și stimulează implementarea lor;
- realizează managementul proiectelor de dezvoltare instituțională în câmpul activității ce le revine conform postului;
- monitorizează procesul de atingere a standardelor de formare profesională la specialitățile universității;
- soluționează problemele legate de mobilitatea studenților și a cadrelor didactice;
- asigură respectarea cerințelor de încheiere a contractelor în domeniul responsabilităților ce le revin;
- promovează spiritul de instruire *de-a lungul vieții* pentru cadrele didactice angajate și asigură condiții de formare continuă conform legislației în vigoare;
- asigură condiții pentru colaborare și cooperare în cadrul instituției, organizează activități de formare prin strategii interactive și traininguri ale personalului didactic;
- organizează seminare și conferințe didactico-științifice naționale și internaționale în probleme actuale;
- creează, în caz de necesitate, echipe cooperante pentru soluționarea unor probleme de interes instituțional și pentru elaborarea de proiecte, promovarea strategiilor moderne de cercetare și instruire;
- înlocuiesc rectorul în lipsa acestuia;
- reprezintă UST în diverse instituții în cazul soluționării problemelor ce țin de competența subdiviziunilor ce le conduc cu acordul Rectorului.

4.34. Prorectorii pot fi revocați din funcție de către rector, în urma consultării Senatului universității, când este constatată una dintre următoarele situații:

- a) neîndeplinirea indicatorilor de performanță managerială stabiliți în decizia de numire de către rector;
- b) nerespectarea celorlalte atribuții specificate în decizia de numire de către rector;
- c) încălcarea legislației sau a normelor de etică și conduită academică;
- d) incompatibilitatea prevăzută de lege pentru funcția de prorector.

4.35. Decanul facultății exercită conducerea executivă a facultății și este ales prin concurs pe un termen de cinci ani. Aceeași persoană poate ocupa postul de decan cel mult două termene consecutive.

4.36. Funcția de decan este considerată muncă suplimentară la postul didactic de bază, conform art. 104 (1) al Codului Muncii.

4.37. Decanul facultății se alege în post de către Senatul Universității în conformitate cu Regulamentul în vigoare.

4.38. Decanul poate fi revocat din funcție de către rector, la propunerea Consiliului facultății.

4.39. Decanul are următoarele atribuții și obligațiuni:

- administrează activitățile facultății;
- activează în numele facultății, reprezentînd-o atît în cadrul universității, cît și în relațiile cu alte persoane fizice și juridice;
- se subordonează rectorului universității, prin delegare prorectorilor în domenii de activitate;
- conduce ședințele Consiliului facultății și asigură executarea hotărîrilor adoptate;

- organizează, coordonează și monitorizează realizarea procesului de studii și de cercetare științifică în cadrul facultății;
- dirijează și evaluează dinamica contingentului de studenți în cadrul facultății;
- supraveghează activitățile de acordare a burselor pentru studenți și de repartizare a locurilor în căminele studențești;
- este responsabil de plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști, absolvenți ai facultății;
- determină și repartizează atribuțiile între prodecani;
- anual, prezintă Consiliului facultății și Senatului raportul cu privire la activitatea didactico-științifică și educațională a facultății;
- este responsabil de organizarea și desfășurarea activității facultății, de respectarea legislației în vigoare, disciplina muncii de către personalul facultății.

4.40. Prodecanul facultății este propus în post de către decan prin consultare cu Consiliul facultății și numit ulterior, prin ordin, de către rectorul instituției de învățământ superior.

4.41. Unitatea de prodecan la facultate se stabilește în funcție de numărul de studenți ai facultății.

4.42. Atribuțiile prodecanilor sunt stabilite de către decan și pot privi organizarea programelor de studii universitare de licență, de master; organizarea cercetării științifice și asigurarea calității; relațiile de cooperare națională, internațională și imaginea universitară; problemele sociale și dezvoltarea patrimoniului; alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare.

4.43. Prodecanul poate fi revocat din funcție de către rector, la propunerea decanului prin consultare cu Consiliul facultății.

4.41. Conducerea executivă a Catedrei este realizată de **șeful catedrei**. Postul de șef catedră este ocupat prin concurs pe un termen de 5 ani în conformitate cu reglementările în vigoare. Aceiași persoană poate ocupa postul de șef catedră cel mult două termene consecutive.

4.42. Funcția de șef catedră este considerată muncă suplimentară la postul didactic de bază, conform art. 104 (1) al Codului Muncii.

4.43. Șeful de catedră are următoarele atribuții și obligațiuni:

- administrează activitățile catedrei;
- activează în numele catedrei, reprezentând-o atât în cadrul facultății, universității, cât și în relațiile cu alte persoane fizice și juridice;
- se subordonează nemijlocit decanului facultății sau rectorului universității (în cazul catedrelor generale);
- organizează și conduce ședințele lunare ale catedrei, asigurând executarea hotărârilor adoptate;
- participă la elaborarea planurilor de studii (Licență, Masterat), planurilor de lucru ale catedrei;
- elaborează anual planul de lucru al Catedrei și îl prezintă spre aprobare Consiliului facultății;
- aprobă planurile individuale de lucru ale colaboratorilor catedrei, vizează programele analitice la disciplinele catedrei și le prezintă spre examinare Consiliului facultății;
- organizează, coordonează și realizează controlul desfășurării procesului de studii și de cercetare științifică la disciplinele catedrei, în conformitate cu planurile de învățământ;
- elaborează și realizează planul de cercetări științifice a catedrei. Este responsabil în fața Consiliului facultății și a Senatului universității pentru organizarea activității științifice în cadrul catedrei și pentru calitatea cercetărilor efectuate;
- organizează pregătirea cadrelor științifice, examinează tezele de doctorat în cadrul subdiviziunilor conduse;
- supraveghează elaborarea/realizarea planului de investigații științifice;
- asigură desfășurarea concursului pentru ocuparea posturilor didactice vacante în statele catedrei;
- anual, prezintă Consiliului facultății raportul cu privire la activitatea didactico-științifică și educativă a catedrei.

5. AUTONOMIA UNIVERSITARĂ, LIBERTATEA ACADEMICĂ ȘI RESPONSABILITATEA PUBLICĂ

5.1. Autonomia universitară

(1) UST activează în condiții de autonomie universitară, într-un spațiu propriu, cu buget propriu în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Autonomia universitară constă în dreptul comunității universitare de organizare și autogestionare, de exercitare a libertăților academice fără niciun fel de ingerințe ideologice, politice sau religioase, de asumare a unui ansamblu de competențe și obligații în concordanță cu politicile și strategiile naționale ale dezvoltării învățământului superior.

(3) Autonomia universitară vizează domeniile conducerii, structurării și funcționării Universității, activității didactice și de cercetare științifică, administrării și finanțării și se realizează, în principal, prin:

- a) organizarea, desfășurarea și perfecționarea procesului de învățământ și de cercetare științifică;
- b) stabilirea programelor de studii;
- c) elaborarea planurilor de studii și a programelor analitice în conformitate cu standardele educaționale de stat;
- d) organizarea admiterii candidaților la studii, ținând cont de criteriile specifice profilului Universității;
- e) selectarea și promovarea personalului didactic, științifico-didactic și științific, precum și a celorlalte categorii de personal din Universitate;
- f) stabilirea criteriilor de evaluare a activității didactice și de cercetare științifică;
- g) acordarea titlurilor științifico-didactice;
- h) eligibilitatea tuturor organelor de conducere, prin vot secret;
- i) rezolvarea problemelor sociale ale studenților și ale personalului;
- j) asigurarea ordinii și disciplinei în spațiul universitar;
- k) găsirea surselor suplimentare de venituri;
- l) stabilirea relațiilor de colaborare cu diverse instituții de învățământ și științifice, centre și organizații din țară și din străinătate.

5.2. Libertatea academică reprezintă dreptul de gândire și exprimare neîngrădită, în virtutea căruia membrii comunității universitare dobândesc, dezvoltă și transmit cunoștințe prin intermediul predării, dezbaterii, cercetării, lecturii și scrisului, avînd la bază principiile autonomiei universitare din toate domeniile.

5.3. Autonomia financiară

(1) Universitatea este o unitate cu autonomie financiară nonprofit, care activează în condiții de autogestione financiară, în baza Codului Educației și prevederilor Hotărîrii de Guvern nr. 983 din 22.12.2012 „Cu privire la modul de finanțare a instituțiilor de învățământ superior de stat în condiții de autonomie financiară”.

(2) În plan financiar, autonomia universitară se realizează prin:

- a) administrarea resurselor financiare prin conturi bancare, inclusiv a transferurilor de la bugetul de stat;
- b) utilizarea resurselor disponibile pentru desfășurarea activității statutare, conform propriilor decizii;
- c) acumularea veniturilor proprii din taxe, servicii acordate, lucrări executate și din alte activități specifice, conform nomenclatorului serviciilor prestate aprobat de Guvern;
- d) administrarea bunurilor, proprietate a Universității și asigurarea condițiilor optime de dezvoltare a bazei materiale a Universității;

e) utilizarea bunurilor, proprietate a Universității și a drepturilor aferente pentru realizarea scopurilor statutare ale Universității.

(3) Autonomia financiară se corelează cu principiile responsabilității publice pentru calitatea întregii activități de formare profesională, de cercetare științifică și de prestare a serviciilor pe care le desfășoară universitatea cu gestionarea eficientă a mijloacelor bănești și a patrimoniului statului.

5.4. Autonomia administrativă și decizională permite Universității:

a) să stabilească cuantumul taxelor de studii, de cazare în cămine, conform metodologiei aprobate de Guvern, precum și pentru serviciile acordate și lucrările executate contra plată coordonate cu fondatorul;

b) să ofere susținere socială studenților și angajaților;

c) să acorde burse de studii și de cercetare, în conformitate cu legislația în vigoare;

d) să stabilească structuri interne ale Universității și să aprobe bugetul acestora;

e) să atragă resurse financiare prin participarea la proiecte de cercetare, investiționale în baza cooperării cu diverși parteneri naționali și internaționali, inclusiv parteneriatul public privat;

f) să creeze unități și subdiviziuni de cercetare-inovare, dezvoltare, proiectare, prestări de servicii.

g) să administreze spațiul universitar și întregului patrimoniu conform necesităților proprii.

5.5. (1) Autonomia organizării structurilor Universității se materializează în dreptul acestora:

a) de a alege organele sale de conducere;

b) de a elabora reglementări proprii cu respectarea legislației în vigoare;

c) de a decide organizarea unor concursuri pentru posturile didactice vacante;

d) de a selecta corpul profesoral, cercetătorii, studenții și personalul tehnic-administrativ;

e) de a încheia contracte de muncă.

(2) Autonomia funcțională a Universității se manifestă în dreptul acesteia:

(a) de a-și înființa, stabili și dezvolta propriile structuri organizatorice;

(b) de a stabili planurile de învățământ, curriculumul cursurilor racordate la experiențe universitare de referință;

(c) de a-și planifica statele de funcții în raport cu resursele umane și financiare de care dispune și cu prevederile planurilor de învățământ;

(d) de a conferi titluri didactice și științifice, conform legii;

(e) de a stabili direcții prioritare pentru cercetarea științifică;

(f) de a iniția și dezvolta cooperări și schimburi internaționale;

(g) de a reglementa și evalua conduita membrilor comunității universitare;

(h) de a publica reviste, manuale, lucrări de cercetare sau orice alte materiale, necesare procesului educațional și de cercetare;

(i) de a iniția și realiza, cu aprobarea Senatului, orice altă activitate în conformitate cu prevederile legale și cu acordurile internaționale.

(3) Autonomia didactică a Universității se concretizează în dreptul Senatului de a decide sau de a stabili, după caz, în conformitate cu standardele naționale și internaționale:

(a) înființarea și organizarea, în condițiile legii, a unor facultăți, departamente, direcții de specializare, programe de studii universitare și postuniversitare, inclusiv cu dublă specializare sau dublă diplomă;

(b) conținutul acestor programe, propus de către consiliile facultăților, exprimat prin planurile de învățământ, descrierile cursurilor (fișele disciplinelor) și programele disciplinelor, validate de Comisia metodică a Senatului;

(c) strategiile de predare și obiectivele didactice, în conformitate cu cerințele asigurării calității procesului educațional;

- (d) criteriile de admitere la programele de studii oferite;
- (e) organizarea unor activități de instruire permanentă și formare continuă;
- (f) standardele de evaluare a nivelului de predare a disciplinelor;
- (g) participarea la programele internaționale cu caracter educațional și științific organizate de Uniunea Europeană sau de alte structuri.

(4) Autonomia științifică a Universității este materializată în dreptul acesteia:

- (a) de a iniția și desfășura programe de cercetare științifică;
- (b) de a participa la competițiile naționale și internaționale pentru obținerea granturilor de cercetare;
- (c) de a utiliza, potrivit necesităților, resursele financiare rezultate din activitatea de cercetare pe bază de contract;
- (d) de a realiza publicații științifice și de a avea edituri și tipografii proprii;
- (e) de a înființa sau organiza institute, centre, laboratoare și grupuri de cercetare;
- (f) de a participa la activitățile organizațiilor științifice naționale și internaționale;
- (g) de a participa cu cercetări în Spațiul European al Cercetării și în alte sisteme de cooperare științifică internațională;
- (h) de a evalua, pe baza propriilor criterii, activitatea de cercetare științifică a cadrelor didactice și de cercetare.

5.6. Responsabilitatea publică obligă UST:

- a) să respecte legislația în vigoare, Carta universitară și politicile naționale în domeniul învățământului superior și al cercetării;
- b) să aplice și să respecte reglementările în vigoare referitoare la asigurarea și evaluarea calității la cele trei cicluri în învățământul superior universitar și postuniversitar;
- c) să asigure eficiența managerială și eficacitatea utilizării resurselor;
- d) să asigure transparența tuturor deciziilor și activităților sale, conform legislației în vigoare;
- e) să respecte libertatea academică a personalului didactic, științific, auxiliar, precum și drepturile și libertățile studenților (licență, masterat, doctorat).

Rectorul și președintele Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională sunt responsabili de asigurarea respectării obligațiilor ce derivă din principiul de răspundere publică.

6. ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI DE CERCETARE

6.1. Calitatea procesului educațional și de cercetare în UST este determinată de:

- calitatea procesului didactic care depinde de: componența și calitatea cadrelor profesoral-didactice, calitatea studenților și masteranzilor, calitatea planurilor de învățământ în domeniile de pregătire a specialiștilor de către UST, calitatea programelor analitice adecvate la cerințele pieții, calitatea tehnologiilor educaționale;
- calitatea activităților de cercetare ce include competența și calitatea personalului de cercetare, calitatea resurselor disponibile, calitatea producției de cercetare, încrederea beneficiarilor;
- calitatea serviciilor oferite clienților care cuprinde calitatea resurselor materiale (spații, dotări), calitatea serviciilor prestate de bibliotecă, calitatea serviciilor de asistență socială, culturală, sportivă, de trai etc., disponibilitatea resurselor financiare.

6.2. Obiectivul fundamental al conducerii universității în domeniul calității îl constituie implementarea unui sistem de management al calității (SMC) bazat pe o politică, o structură organizatorică și o documentație care să permită monitorizarea-evaluarea, intervenția corectiv-

preventivă și îmbunătățirea continuă a calității. Îmbunătățirea continuă a performanței globale trebuie să devină un obiectiv permanent al universității.

6.3. SMC funcționează în baza următoarelor principii:

- orientarea spre realizarea așteptărilor, cerințelor studenților a angajatorilor și a societății în general;
- atitudinea proactivă a conducerii universității, facultăților și catedrelor în problema calității;
- îmbunătățirea continuă a procesului educațional și de cercetare;
- implicarea întregii comunități universitare în procesul de asigurare a calității;
- identificarea unor indicatori relevanți ai calității și perfecționarea mecanismului de autoevaluare a acestora;
- documentarea sistemului în vederea prezentării dovezilor obiective care să creeze încredere.

6.4. La nivel de universitate, responsabilitățile privind SMC sunt următoarele:

- SMC la nivelul universității este condus de Rector care stabilește strategia, politica, obiectivele și prioritățile în domeniul calității, urmărește cunoașterea și aplicarea lor în întreaga instituție, alocă și verifică utilizarea corespunzătoare a resurselor aferente SMC;
- Prorectorii, Decanii, Șefii catedrelor/departamentelor sunt responsabili de asigurarea calității în domeniul pe care îl gestionează. În sarcina acestora intră planificarea (elaborarea de proceduri, regulamente specifice), monitorizarea și îmbunătățirea continuă a calității procesului educațional și de cercetare, utilizarea resurselor aferente în aceste sectoare;
- îmbunătățirea relațiilor cu reprezentanții comunității locale din diferite domenii: economic, cultural, social, administrativ;
- creșterea integrării pe piața muncii a absolvenților;
- îmbunătățirea comunicării între corpul profesoral și studenți.

6.5. La nivel de facultate, responsabilitățile privind Sistemul de management al calității sunt următoarele:

- Sistemul de Management al Calității (SMC) la nivelul facultății este condus de Decan care implementează strategia, politica, obiectivele și prioritățile Universității în domeniul calității urmărind cunoașterea și aplicarea în facultate atât a aspectelor generale cât și a celor specifice;
- președintele Comisiei pentru Managementul Calității este reprezentantul Decanului pentru Sistemul de Management al Calității, investit cu responsabilitate și autoritate privind proiectarea, menținerea și îmbunătățirea Sistemului de Management al Calității la nivel de facultate. Președintele Comisiei este prodecanul facultății;
- Comisia pentru Managementul Calității este un organism de lucru avînd la nivelul facultății un rol similar cu cel al SMC la nivelul universității.

6.6. La nivel de catedră/departament, responsabilitățile privind SMC sunt:

- la nivel de catedră/departament, șeful de catedră/departament are autoritatea și responsabilitatea privind calitatea tuturor proceselor derulate în cadrul acesteia (învățămînt, cercetare, organizare și relații externe);
- șeful de catedră/ departament poate numi unul din locuitorii ca responsabil pentru calitate. Acesta urmărește la nivelul catedrei/departamentului atingerea obiectivelor generale și specifice privind calitatea, instruirea personalului, planificarea și desfășurarea evaluărilor/auditurilor interne și a evaluărilor individuale.

6.7. La nivelul altor subdiviziuni, responsabilitatea și autoritatea aferentă SMC aparține șefilor de subdiviziuni.

6.8. Departamentul Managementul Procesului de Instruire și Asigurarea Calității are misiunea de a implementa, coordona și monitoriza funcționarea sistemului de management al calității la nivel

de universitate. Activitatea departamentului este orientată spre realizarea următoarelor obiective de bază:

- îmbunătățirea calității procesului de învățământ universitar;
- promovarea noii imagini a profesiei de pedagog etc.;
- dezvoltarea unui sistem bine definit de alocare a resurselor materiale, financiare și informaționale, pentru studenți și profesori, care să funcționeze pe baza eficienței;
- dezvoltarea strategiilor de atragere a resurselor financiare extrabugetare;
- dezvoltarea infrastructurii universității prin îmbunătățirea și diversificarea bazei materiale, astfel încât să se creeze condiții cât mai bune de studiu și de cercetare pentru studenți și pentru profesori;
- creșterea motivației cadrelor didactice prin îmbunătățirea organizării muncii, asigurarea surselor de informare actuale, stimularea materială și perfecționarea continuă;
- promovarea în cadrul universității - a culturii calității și principiului orientării către studenți, satisfacerii depline a cerințelor și așteptărilor acestora, precum și a mediului economic;
- menținerea și îmbunătățirea continuă a Sistemul de Management al Calității implementat la universitate;
- coordonarea activităților de analiză a neconformităților constatate în procesul de implementare și menținere a conformității sistemului de management al calității cu cerințele specificate și definirea propunerilor către conducerea universității/facultății privind acțiunile corective sau de îmbunătățire care se impun;
- coordonarea auditurilor/evaluărilor interne ale SMC al universității/facultății, precum și activităților de pregătire spre autorizare, evaluare și acreditare a programelor de studii;
- asigurarea comunicării cu Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional și/sau Agențiile similare din Uniunea Europeană încadrate în procesul de evaluare externă/acreditare a programelor de studii din cadrul Universității.
- coordonarea activităților Comisiilor de management al calității de la facultăți;
- colaborarea permanentă cu toate structurile academice și administrative ale universității în vederea îmbunătățirii continue a SMC.

6.9. Managementul calității procesului de învățământ include activitatea științifică ca parte integrantă a formării profesionale și reflectă proiectarea și monitorizarea activității de cercetare a catedrei, analiza raportului anual al ei în domeniul cercetării, implicării și participării cadrelor didactice și studenților în diverse proiecte/programe etc., valorificarea rezultatelor cercetării prin susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat, elaborarea de cursuri, lucrări metodice și de laborator, proiecte și teze, participarea la foruri, conferințe științifice naționale și internaționale, publicarea rezultatelor cercetărilor științifice în reviste naționale etc., existența școlilor doctorale pentru formarea tinerilor cadre didactice și cercetători, participarea cadrelor didactice în pregătirea doctoranzilor și analiza rezultatelor acestor activități.

7. COMUNITATEA UNIVERSITARĂ

a) Personalul Universității

7.1. Personalul UST este format din următoarele categorii:

- a) personal științifico-didactic: lector universitar, conferențiar universitar, profesor universitar;
- b) personal științific: cercetător științific, cercetător științific superior, cercetător științific coordonator, cercetător științific principal;
- c) personal didactic: asistent universitar;
- d) personal didactic auxiliar: bibliotecar, informatician, laborant, metodist;

e) alte categorii de personal: personal administrativ și tehnic, secretar-referent, tehnician, inginer-tehnician, medic, asistent medical, precum și personal auxiliar și de deservire;

7.2. În Universitate, conform Codului Educației sunt următoarele titluri:

a) științifice – doctor și doctor habilitat;

b) științifico-didactice – conferențiar universitar și profesor universitar.

7.3. Titlurile științifico-didactice de conferențiar universitar și de profesor universitar se conferă de către Senatul UST, în funcție de domeniul științific, și se confirmă de către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.

7.4 Conferirea titlurilor științifico-didactice se reglementează printr-un regulament elaborat de Ministerul Educației și aprobat de Guvern.

7.5. Personalului din învățământul superior i se garantează dreptul la libertate academică în conformitate cu prevederile prezentei Carte universitare.

7.6. Personalul din învățământul superior are drepturi și îndatoriri care decurg din Constituția Republicii Moldova, Carta universitară, din contractul individual de muncă, fișa de post, precum și din legislația în vigoare.

7.7. Protecția drepturilor salariaților, precum și a drepturilor de proprietate intelectuală asupra rezultatelor creației științifice, culturale sau artistice este garantată și se asigură în conformitate cu prevederile Cartei universitare și cu legislația în vigoare.

7.8. Personalul Universității are dreptul:

a) de a alege și de a fi ales în organele de conducere ale Universității;

b) de a participa la soluționarea problemelor Universității în conformitate cu legislația în vigoare;

c) de a beneficia de asigurarea cu pensii pentru vechime în muncă, de concedii, de asistență medicală;

d) de a se asocia în organizații obștești și politice, activînd în condițiile respectării legislației în vigoare;

e) de a beneficia de serviciile prestate de subdiviziunile structurale ale Universității de Stat din Tiraspol.

7.9. Personalul Universității este obligat:

a) să respecte regulamentul de ordin intern al Universității, prezenta Cartă, alte regulamente ce îi vizează în activitate și să protejeze patrimoniul universitar;

b) să respecte normele de etică și deontologie profesională, principiile morale de dreptate, echitate, umanism, generozitate, patriotism și alte valori;

c) să nu facă în timpul îndeplinirii obligațiilor de funcții și aflării la Universitate propagandă șovină, naționalistă, politică, religioasă, militaristă, rasială.

7.10. Personalul didactic, didactico-științific și științific are drepturile:

a) să aleagă și să elaboreze programele de studii, formele și metodele de predare, manualele și materialele didactice pe care le consideră adecvate pentru realizarea standardelor educaționale de stat;

b) să participe la perfecționarea continuă a planurilor de învățământ și curriculum-urilor de studii, la elaborarea manualelor, lucrărilor metodice și să efectueze cercetări științifice;

c) să comunice liber rezultatele cercetărilor științifice în cadrul universitar și în afara lui;

d) să publice studii, articole, volume sau opere de artă și să candideze la obținerea de granturi naționale și internaționale;

e) să activeze prin cumul atât în cadrul Universității, cât și în alte instituții din țară;

f) să beneficieze de concediu, cu sau fără menținerea salariului, pentru finalizarea tezei de doctor, doctor habilitat sau elaborarea manualelor, lucrărilor metodice, monografiilor aprobate de Senat;

g) să realizeze una din formele de perfecționare o dată în 5 ani;

- h) să solicite includerea în vechimea de muncă pedagogică, activitatea didactică desfășurată în învățământul preuniversitar;
- i) să participe la alegerea reprezentanților în organele administrative și consultative ale Universității;
- g) să conteste în instanțele ierarhic superioare și în cele judecătorești orice decizie a unui organ sau persoană de conducere a Universității care îi lezează drepturile și interesele legitime;
- k) să publice monografiile, suporturi de curs, îndrumări metodice, diverse studii, articole, volume sau opere de artă, să candideze la obținerea de granturi naționale și internaționale, fără restricții ale libertății academice;
- l) de a se folosi de laboratoare, săli de curs, mijloace tehnice, fonduri de cărți etc., în scopul realizării sarcinilor didactice și științifice.

7.11. Personalul didactic, științifico-didactic, științific are următoarele obligații:

- a) să aleagă formele și metodele de predare/învățare/evaluare, manuale și materialele didactice, pe care le consideră adecvate, asigurând astfel calitatea procesului de învățământ prin respectarea standardelor educaționale performante;
- b) să respecte deontologia profesională, drepturile colegilor și ale studenților;
- c) să creeze condiții optime pentru dezvoltarea potențialului individual al studentului;
- d) să promoveze valorile morale de dreptate, echitate, umanism, patriotism și alte valori;
- e) să colaboreze cu familia și comunitatea;
- f) să îndeplinească obligațiunile prevăzute în contractul individual de muncă și în fișa postului și să respecte statutul și regulamentele instituționale și prevederile prezentei Carte;
- g) să asigure securitatea vieții și ocrotirea sănătății studenților în procesul de învățământ;
- h) să nu admită tratamente și pedepse degradante, discriminarea sub orice formă și aplicarea niciunei forme de violență fizică sau psihică;
- i) să nu facă și să nu admită propagandă șovină, naționalistă, politică, religioasă, militaristă în procesul educațional;
- j) să nu implice studenții în acțiuni politice (mitinguri, demonstrații, pichetări);
- k) să asigure confidențialitatea și securitatea informației care conține date cu caracter personal, în conformitate cu legislația în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- l) să își perfecționeze continuu calificarea profesională.
- m) a raporta organelor de conducere ale Universității despre cazurile de abuz asupra studenților de care au cunoștință, în conformitate cu legislația în vigoare.
- n) să desfășoare procesul educațional în spiritul respectului față de familie, Patrie, față de valorile culturale și spirituale, naționale și universale, să educe o atitudine grijulie față de mediul înconjurător, să formeze o atitudine corectă față de legislația în vigoare.

7.12. Funcțiile didactice, științifico-didactice și științifice în Universitate se ocupă prin concurs, în conformitate cu prevederile regulamentului-cadru aprobat de Ministerul Educației.

7.13. Normarea activității didactice, științifico-didactice și de cercetare

- a) Norma științifico-didactică se constituie din: activitatea didactică auditorială, activitatea didactică neauditorială, activitatea de cercetare, transfer tehnologic și activitatea metodică. Norma didactică anuală a personalului didactic include și ghidarea directă a activității individuale a studentului.
- b) Activitățile incluse în norma științifico-didactică se cuantifică în ore convenționale în baza metodologiei aprobate de Senat.
- c) Suma totală a orelor de muncă dintr-o normă științifico-didactică, realizată prin cumularea activităților menționate la alin. a), este de 35 de ore astronomice pe săptămână (conform Codului muncii).

d) Norma de activitate a altor categorii de personal din învățământul superior se stabilește în conformitate cu Codul muncii.

e) Personalul de conducere (rector, prorector, decan, șef de catedră sau șef de departament) poate cumula funcții științifico-didactice și științifice în conformitate cu legislația în vigoare.

7.14. Salarizarea cadrelor didactice, științifico-didactice și științifice se efectuează în dependență de funcția ocupată, titlul științific, titlul științifico-didactic, vechimea în muncă în baza alocărilor financiare de la buget, precum și a performanțelor academice și a surselor extrabugetare în conformitate cu legislația în vigoare.

7.15. Concedierea personalului Universității, angajat în procesul didactic de predare, în statele de personal de bază, în legătură cu reducerea volumului de lucru, a unităților didactice la catedre, poate fi efectuată numai la finele anului de studii.

7.16. Evaluarea personalului științifico-didactic

a) Evaluarea personalului implicat în activitatea didactică și de cercetare face parte din sistemul de asigurare a calității și se realizează periodic în conformitate cu regulamentele universității.

b) Evaluarea personalului implicat în activitatea didactică și de cercetare se efectuează în funcție de performanțele didactice, performanțele de cercetare, participarea la viața academică, de alte criterii prevăzute în regulamentul universității.

c) Evaluarea personalului științifico-didactic este realizată de către: administrația instituției; șeful de catedră sau departament; comisia de asigurare a calității; colegi și experți; studenți, etc.

d) Evaluarea personalului științifico-didactic de către studenți este obligatorie.

7.17. Titluri onorifice și distincții

a) Senatul UST conferă titluri onorifice de ”*Doctor Honoris Causa*” al Universității, ”Senator de Onoare”, ”Profesor de Onoare”.

b) Personalitățile cărora li s-a conferit acest titlu onorific devin membri ai comunității universitare ai Universității.

c) Universitatea este în drept de a acorda membrilor comunității universitare și personalităților științifice, culturale și ale mediului socio-economic diplome, medalii aniversare ale UST pentru aportul considerabil adus Universității, țării, științei, tehnicii, culturii, literaturii, managementului performant, etc.

b) Studenții Universității

7.8 Studenții au următoarele drepturi:

a) să beneficieze de toate facilitățile oferite de către universitate pentru realizarea activităților preconizate în planurile de învățământ și activitățile extracurriculare;

b) să-și constituie traseul educațional propriu și să completeze programul de studii individual în cadrul planului de învățământ, în limita ofertei reale a facultăților universitare;

c) să acumuleze credite suplimentare, pentru a obține o calificare suplimentară, inclusiv modulul psiho-pedagogic;

d) să urmeze în paralel o altă specialitate în condițiile legislației în vigoare;

e) să repete în regim cu plată cursul nepromovat, după un orar individual;

f) să solicite o prelungire a duratei de studii, contra plată, dacă la sfârșitul perioadei legale a programului de studii nu a abținut numărul stabilit de credite, necesar pentru obținerea licenței la specialitatea dată;

g) să solicite un concediu academic de un an, în caz de pierdere a capacității de studii în legătură cu unele boli cronice, intervenții chirurgicale, accidente, implicare în programe de mobilitate academică, etc., și de pînă la 3 ani – pentru îngrijirea copilului;

h) să participe la diverse activități de cercetare științifică în cadrul universității, care nu sunt obligatorii în planurile de învățământ;

- i) să beneficieze, în condițiile legii, de bursă, al cărei quantum se stabilește de Guvern; de burse de mobilitate, pentru studii la alte universități din țară și străinătate;
- j) să solicite transferul creditelor acumulate la o altă universitate/facultate;
- k) să își expună liber opiniile, convingerile și ideile; să aibă acces la informația Universității de caracter public;
- l) să participe în diverse forme de activitate extracurriculară pentru dezvoltarea competențelor sociale;
- m) să participe, prin libera exprimare a opiniilor, după procedura aprobată de Senatul Universității, la evaluarea activității pentru unitățile de curs/module realizate;
- n) să beneficieze de burse de studii, burse de merit și burse sociale în conformitate cu reglementările în vigoare;
- o) să fie aleși în structurile de conducere ale universității și să participe la evaluarea și promovarea calității învățământului, în condițiile prevăzute de Codul Educației și de regulamentele Universității;
- p) să constituie în mod legal asociații sau organizații, care au drept scop apărarea intereselor lor și să adere la acestea, în conformitate cu legislația în vigoare;
- r) să participe la proiecte și/sau programe naționale și/sau internaționale de cercetare științifică și de mobilitate academică;
- s) să beneficieze de protecție și asistență socială și medicală în condițiile legii;
- t) să beneficieze de garanțiile și facilitățile prevăzute de legislație pentru persoanele care îmbină munca cu studiile în cazul în care sunt încadrați în câmpul muncii;
- u) să beneficieze de alte drepturi prevăzute de regulamentele Universității și legislația în vigoare.

7.19. Studenții sunt obligați:

- a) să cunoască și să respecte legislația în vigoare a Republicii Moldova, Carta Universității, Regulamentul intern al Universității, alte regulamente ale Universității;
- b) să realizeze și să promoveze toate cursurile obligatorii din planul de învățământ;
- c) să realizeze exigent și la timp obligațiile conform planului de învățământ și curriculum-ului pe disciplină/modul (programelor analitice) în scopul unei pregătiri profesionale temeinice; să acumuleze numărul necesar de credite pentru promovarea semestrului, a anului de studii, pentru absolvire și pentru obținerea diplomei;
- d) să participe activ la toate formele de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare și să depună eforturi personale pentru obținerea competențelor profesionale preconizate: a acumula cunoștințe, a-și dezvolta capacități, a-și forma competențe;
- e) să respecte normele disciplinei universitare, să aibă o comportare civilizată, să respecte normele de conviețuire în colectiv, să folosească cu grijă și să păstreze în bună stare bunurile din patrimoniul Universității;
- f) să restituie Universității costul bunurilor materiale, în cazul că au fost deteriorate de ei.

7.20. Studenții care încalcă prevederile actelor normative în vigoare și/sau ale actelor interne ale Universității se sancționează, în funcție de gravitatea faptei, conform actelor interne ale Universității, până la exmatriculare.

c) Comisia de Etică și sancțiunea disciplinară a personalului

7.21. Comisia de Etică are următoarele atribuții:

- (a) Elaborează Codului de etică, care este propus Senatului spre aprobare;
- (b) Analizează și soluționează abaterile de la etica universitară sau de la buna conduită în cercetarea științifică, pe baza sesizărilor sau prin autosesizare, conform Codului de etică și propune sancțiuni;

(c) Realizează un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare, care se prezintă rectorului și Senatului și care constituie un document public;

(d) Alte atribuții, prevăzute de lege.

7.22. Personalul Universității răspunde disciplinar pentru încălcarea obligațiilor ce le revin potrivit contractului individual de muncă, fișei de post, etc., precum și pentru încălcarea Codului de etică, regulamentelor universitare, normelor de comportare care dăunează interesului învățământului și prestigiului Universității.

7.23. Sancțiunile disciplinare care se pot propune de către Comisia de Etică în cazul personalului universității sunt următoarele:

(a) Avertismentul scris;

(b) Suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ca membru în comisii de doctorat, de master sau de licență;

(c) Destituirea din funcția de conducere, dacă o deține;

(d) Desfacerea disciplinară a contractului de muncă și concedierea angajatului.

7.24. Decanul sau rectorul, după caz, pune în aplicare sancțiunile disciplinare, după investigarea cazului și aprobarea deciziei de sancționare de către Consiliul facultății sau Consiliul de administrație.

7.25. Sancțiunile se comunică celor sancționați, în scris, de către serviciul de resurse umane al Universității.

7.26. La solicitarea rectorului, Comisia de Etică va analiza cazurile cu privire la:

a) Litigiile apărute;

b) Abaterile grave ale unor membri ai comunității universitare;

7.27. Orice persoană, din Universitate sau din afara acesteia, poate sesiza Comisiei de Etică abaterile săvârșite de membrii comunității universitare. Sesizările anonime nu se iau în considerație.

7.28. Structura și componența Comisiei de etică.

a) Structura și componența Comisiei de Etică este propusă de Consiliul de Administrație și confirmată de Senat.

b) Membrii Comisiei de Etică trebuie să fie persoane integre, cu prestigiu profesional și autoritate morală.

c) Nu pot fi membri ai Comisiei de Etică persoanele care ocupă una din următoarele funcții: Rector, prorector, decan, prodecan, director de școală doctorală.

d) În termen de o lună de la alegerea Senatului, consiliile tuturor facultăților vor desemna câte un reprezentant, având titlul științifico-didactic de conferențiar universitar sau profesor universitar, în Comisia de Etică a Universității. Studenții membri în Senat își vor desemna, cu majoritate de voturi, din rândul acestora, un reprezentant în Comisia de Etică.

e) În prima sa adunare, Comisia de Etică își alege un președinte și un secretar.

f) Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de Etică poate fi modificat la propunerea Comisiei de etică sau a Consiliul de Administrație. Modificările sunt aprobate de către Senat.

8. PROGRAMELE DE STUDII. ORGANIZAREA STUDIILOR UNIVERSITARE ȘI POSTUNIVERSITARE

8.1. Universitatea oferă următoarele tipuri de programe de studii superioare:

a) ciclul I – studii superioare de licență,

b) ciclul II – studii superioare de master,

- c) ciclul III – studii superioare de doctorat,
- d) programe de post doctorat,
- e) programe de formare continuă.

8.2. Organizarea programelor de studii la ciclul I – studii superioare de licență

1. Admiterea la studiile superioare de licență se organizează pe bază de concurs de către UST la programele de studii acreditate sau autorizate provizoriu. Universitatea elaborează propriul Regulament de admitere.

2. La concurs pot participa deținătorii diplomei de bacalaureat sau ai unui act echivalent de studii, recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și calificărilor.

3. După fiecare an de studii, locurile cu finanțare de la bugetul de stat sunt ocupate de către studenții specialităților și anilor respectivi de studii în bază de concurs. Își păstrează locurile bugetare studenții orfani și studenții cu grad de invaliditate 1.

4. Studiile superioare de licență corespund unui număr de 180–240 de credite de studii transferabile, câte 30 de credite pentru fiecare semestru.

5. Durata studiilor superioare de licență și numărul corespunzător de credite de studii transferabile atribuit unui program de formare profesională (domeniu, specialitate) este stabilit de Ministerul Educației, la propunerea universității, ținând cont de: Cadrul Național al Calificărilor în învățământul superior; cadrul ocupațional și competențele necesare pentru profesare conform calificării obținute; specificul domeniului de formare profesională și se specifică în Nomenclatorul specialităților.

6. Studiile superioare de licență se organizează în următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță (cu condiția existenței suportului tehnic).

7. Studiile superioare de licență se finalizează cu susținerea tezei/proiectului de licență și cu eliberarea diplomei de studii superioare de licență, însoțită de suplimentul la diplomă, redactat în limbile română și engleză.

8. În cadrul studiilor superioare de licență, studentul poate obține credite suplimentare în proporție de cel mult 10% din numărul total de credite alocate programului de studii urmat, care se specifică în suplimentul la diplomă.

8.3. Organizarea programelor de studii la ciclul II – studii superioare de master

1. Admiterea la studiile superioare de master se organizează pe bază de concurs de către Universitate la programele de studii acreditate sau autorizate provizoriu, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și Regulamentul cu privire la organizarea studiilor superioare de master, ciclul II, aprobat prin Hotărîre de Guvern și a Regulamentului intern al Universității. Data începerii anului universitar pentru ciclul II de studii superioare se stabilește de Senat.

2. La concursul de admitere la ciclul II de studii superioare de master pot participa deținătorii diplomei de studii superioare de licență sau ai unui act echivalent de studii, recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și calificărilor.

3. Studiile superioare de master corespund unui număr de 90–120 de credite de studii transferabile, câte 30 de credite pentru fiecare semestru.

4. În cazul înscrierii în ciclul II la un program de studii diferit de domeniul absolvit la ciclul I de studii superioare, candidații urmează să acumuleze 30 de credite de studii transferabile la disciplinele fundamentale și de specialitate aferente domeniului de studii pentru care optează, ceea ce reprezintă minimul curricular inițial necesar, care poate fi obținut în perioada studiilor superioare de licență.

5. Pe parcursul studiilor superioare la ciclul I și ciclul II trebuie să fie acumulate cel puțin 300 de credite de studii transferabile.

6. Planul de admitere la programele de studii superioare de master se stabilește în funcție de capacitatea de înmatriculare stabilită în urma acreditării sau autorizării provizorii a programelor respective.

7. Activitățile didactice în cadrul studiilor superioare de master sunt susținute de cadre didactice cu titlul științific.

8. Studiile superioare de master se organizează în următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță (cu condiția existenței suportului tehnic).

9. Studiile superioare de master se finalizează cu susținerea publică a tezei de master și cu eliberarea diplomei de studii superioare de master, însoțită de suplimentul la diplomă redactat în limbile română și engleză. Tematica tezelor de master se publică pe pagina web oficială a UST.

10. Diploma de studii superioare de master atestă faptul că titularul a obținut competențe academice și/sau profesionale specifice, inclusiv competențe manageriale, de cercetare, dezvoltare și inovare.

11. Universitatea poate iniția programe de studii superioare de master, cu respectarea cerințelor de acreditare, la solicitarea instituțiilor/organizațiilor publice sau private interesate, cu condiția ca acestea să asigure finanțarea programelor corespunzătoare din surse proprii.

12. La ciclul II de studii superioare de master se oferă:

- a) programe de aprofundare, care asigură dezvoltarea competențelor într-o specialitate din domeniul studiat la ciclul I;
- b) programe interdisciplinare sau pluridisciplinare, care asigură dezvoltarea unor competențe transversale specifice în două sau mai multe domenii de formare profesională;
- c) programe complementare, care suplimentează competențele obținute în cadrul studiilor superioare de licență, în vederea extinderii ariei de inserție profesională în câmpul muncii.

13. Programele de studii superioare de master trebuie să conțină și o componentă de cercetare sau creație tehnică în corespundere cu specificul programului de studii urmat.

8.4. Organizarea programelor de studii la ciclul III – studii superioare de doctorat

1. Programele de studii superioare de doctorat se desfășoară în cadrul Școlii Doctorale organizate în cadrul UST.

2. Universitatea își rezervează dreptul de a forma consorții sau parteneriate naționale și internaționale, inclusiv cu participarea organizațiilor din sfera științei și inovării.

3. Studiile superioare de doctorat se organizează cu finanțare de la bugetul de stat, în regim cu taxă sau din alte surse legal constituite.

4. Școala Doctorală a UST gestionează bugetul alocat programelor de studii superioare de doctorat și sunt supuse evaluării externe periodice în vederea asigurării calității, conform prevederilor legale. Fondurile alocate programelor de studii superioare de doctorat nu pot fi folosite în alte scopuri.

5. Programele de studii superioare de doctorat corespund unui număr de 180 de credite de studii transferabile.

6. Studiile superioare de doctorat se realizează prin programe de doctorat științific, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, recunoscută pe plan internațional. Doctoratul științific constituie o precondiție pentru dezvoltarea carierei profesionale în învățământul superior și în cercetare.

7. Admiterea la ciclul III de studii superioare se organizează de Școala Doctorală a UST la programe de doctorat acreditate sau autorizate provizoriu, în conformitate cu legislația în vigoare.

8. La concursul de admitere la studiile superioare de doctorat pot participa candidații deținători ai diplomei de studii superioare de master sau ai unui act de studii echivalent, recunoscut de structura abilitată cu recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor.

9. Studiile superioare de doctorat sunt organizate ca învățământ cu frecvență la zi sau cu frecvență redusă.

10. Planul de înmatriculare la studiile superioare de doctorat cu finanțare de la bugetul de stat se aprobă de Guvern.

11. În calitate de conducător de doctorat poate fi desemnată persoana care deține titlul de doctor sau doctor habilitat. Metodologia aprobării conducătorilor de doctorat se stabilește de Guvern.

12. Studiile superioare de doctorat se finalizează cu susținerea publică a tezei de doctorat, cu conferirea titlului de doctor (în domeniul respectiv) și cu eliberarea diplomei de doctor de către UST în urma confirmării de către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.

13. În cazul finalizării studiilor superioare de doctorat fără susținerea publică a tezei de doctorat, se eliberează un certificat care atestă frecventarea studiilor superioare de doctorat în domeniul respectiv, ceea ce constituie experiență profesională de cercetare.

14. Diploma de doctor conferă dreptul de a profesa în domeniul științelor precum și de a ocupa posturi în instituții de învățământ superior, în organizații din sfera științei și inovării, dar și în alte instituții și organizații din economia națională.

15. Diploma de doctor conferă și dreptul de înscriere în programele de post-doctorat.

16. Regulamentul de organizare și de desfășurare a programelor de doctorat și de postdoctorat este elaborat de Ministerul Educației și aprobat de Guvern.

8.5. Organizarea programelor de postdoctorat

1. Programele de postdoctorat se organizează în cadrul UST în scopul realizării de cercetări științifice fundamentale și aplicative avansate.

2. Programele de postdoctorat sunt destinate persoanelor cu diplomă de doctor și au durata de cel mult 3 ani.

3. Programele de postdoctorat se finanțează prin concurs de proiecte, organizat de instituții publice și private, din surse externe, granturi, burse, precum și din fonduri speciale ale UST în condițiile legii.

4. Pe durata realizării programului de postdoctorat, postdoctorandul se poate încadra, prin cumul, în funcția de cercetător științific în instituții de învățământ superior sau în organizații din sfera științei și inovării în conformitate cu prevederile legislației în domeniul muncii.

5. Programele de postdoctorat se finalizează cu susținerea publică a tezei de doctor habilitat sau în baza sintezei lucrărilor științifice publicate. Titlul de doctor habilitat se conferă de către UST. Confirmarea titlului și eliberarea diplomei se realizează de către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.

8.6. Curriculumul programelor de studii, oferite de Universitate, se elaborează în conformitate cu standardele educaționale de stat în învățământul superior și prevederile Cadrului Național al Calificărilor, și se aprobă de Senat. Concordanța dintre curriculum și calificarea acordată în urma absolvirii programului de studii respectiv este un criteriu obligatoriu de evaluare a calității acesteia.

8.7. Programele de formare continuă oferite de UST sunt axate pe formarea continuă a cadrelor didactice din domeniul Științe ale educației, angajate în învățământul preuniversitar și preșcolar.

8.8. Organizarea procesului de studii pentru fiecare ciclu universitar se realizează în conformitate cu regulamentele respective de organizare și desfășurare a programelor de studii corespunzătoare.

8.9. Anul de studii la UST începe la 1 septembrie și are o durată de 30 de săptămâni, repartizate în două semestre relativ egale, în mediu de 15 săptămâni, la care se adaugă două sesiuni de examene și două vacanțe, o vacanță suplimentară pentru *Sărbătorile de Paști* cu durata de cinci zile lucrătoare.

8.10. Prelegerile, seminariile, orele practice și de laborator se desfășoară conform orarului pentru fiecare semestru, vizat de decanul facultății respective și aprobat de prorectorul pentru activitatea didactică.

8.11. Disciplinelor din planul de învățământ li se acordă credite de studii în funcție de timpul integral de învățare necesar studentului. Un an de studii prevede în mediu 1800 ore, inclusiv ore de auditoriu (de contact) și ore de activitate individuală, conform recomandărilor *Ghidului utilizatorului ECTS*.

9.ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

9.1. În cadrul UST activitatea de cercetare-inovare consultanță, expertiză și alte activități și servicii științifice se desfășoară în cadrul Centrelor Științifice, Facultăților, Catedrelor, Laboratoarelor și altor unități proprii de cercetare științifică.

9.2. Activitatea de cercetare științifică în UST este coordonată de Consiliul Științific și se efectuează în conformitate cu „Codul cu privire la știință și inovare al RM”, direcțiile strategice, profilurile de cercetare acreditate de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA), în bază de proiecte, fiind finanțată integru sau parțial din buget, în baza contractelor cu ministerele, departamentele, întreprinderile, persoanele fizice și juridice, precum și în baza granturilor naționale și internaționale.

9.3. Activitatea de cercetare științifică reprezintă o componentă a activității cadrelor didactice universitare. Rezultatele cercetărilor științifice reprezintă un indicator de performanță a cadrelor didactice și constituie un criteriu de eligibilitate la ocuparea funcțiilor științifico-didactice și științifice.

9.4. Universitatea este organizație autonomă în domeniul cercetării. Autonomia științifică este materializată prin dreptul de a:

- elabora și aproba la Senatul universității strategia proprie de cercetare;
- iniția și desfășura programe de cercetare științifică;
- edita lucrări științifice;
- organiza în interiorul său centre, laboratoare și grupuri de cercetare;
- participa la concursuri anunțate în vederea obținerii granturilor;
- participa la activitățile organizațiilor științifice naționale și internaționale;
- participa la Programele de cercetare ale UE, la alte sisteme de cooperare științifică internațională;
- evalua pe baza propriilor criterii activitatea de cercetare științifică și a adopta măsuri în consecință.

9.5. Interesul strategic al universității în activitatea de cercetare științifică include următoarele obiective:

- efectuarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative de importanță majoră pentru procesul educațional și economie;
- participarea la concursuri pentru obținerea proiectelor și granturilor de cercetare naționale și internaționale;

- dezvoltarea continuă a infrastructurii de cercetare;
- pregătirea cadrelor de înaltă calificare;
- efectuarea expertizei și avizarea materialelor ce țin de profilurile organizației;
- dezvoltarea spectrului de parteneriate sustenabile cu instituții de învățământ superior și de cercetare din țară și de peste hotare.

9.6. Universitatea este responsabilă în sfera științei și inovării de:

- nivelul și calitatea investigațiilor științifice realizate;
- metodele și formele de activitate investigatională utilizate;
- relațiile contractuale stabilite cu persoane juridice și persoane fizice din țară și din străinătate;
- protecția și valorificarea obiectelor proprietății intelectuale produse în cadrul instituției.

9.7. Monitorizarea activității științifice în cadrul facultății este efectuată de Consiliul Facultății. Consiliul Facultății examinează în mod periodic și consecvent în ședințele sale activitatea științifică, avizând rezultatele activității de cercetare și recomandându-le spre aprobare Senatului Universității.

9.8. Catedra reprezintă unitatea structurală centrală a cercetării științifice în Universitate. În conformitate cu misiunea catedrei și cu potențialul uman de care dispune, este stabilită direcția (direcțiile) și problemele științifice prioritare ale investigațiilor științifice efectuate în cadrul Catedrei în corespundere cu direcțiile de cercetare aprobate pentru Universitate.

9.9. Unitatea primară în sfera științei și inovării este cercetătorul științific. Modul de atestare a cercetătorului științific este stabilit în sistemul de stat de atestare a cadrelor științifice. Activitatea științifică a cadrelor didactice și a personalului de cercetare se realizează atât în mod individual, cât și în colaborare cu alți cercetători științifici, inclusiv din alte instituții de cercetare din țară și de peste hotare, având următoarele obiective: obținerea și dezvoltarea de noi cunoștințe, transferul de cunoștințe și tehnologii în viața economică, socială și culturală.

Cercetătorul științific, cadrul științifico-didactic în domeniul cercetării este obligat:

- să prezinte, în modul stabilit, rezultatele sale științifice sub formă de referate științifice, publicații, teze de doctor/doctor habilitat, precum și dări de seamă asupra activității sale științifice;
- să utilizeze în activitatea de cercetare cele mai bune practici și cele mai noi cunoștințe din domeniul specific de activitate;
- să respecte deontologia cercetătorului științific și statutul organizației;
- să contribuie la diseminarea informației, la conștientizarea de către public a importanței științei și inovării.

9.10. Activitatea științifică în cadrul Universității se desfășoară în conformitate cu Programul anual al activității științifice. Elaborarea Programului activității științifice al Universității se bazează pe următoarele elemente structurale: direcția științifică, problema științifică, tema științifică, compartimentul științific.

9.11. Rezultatele evaluării activității investigaționale realizate de cercetătorul științific vor constitui bază pentru: promovări, premieri; acordarea unor titluri de merit; acordarea sprijinului pentru participare la activități științifice; acordarea concediilor de creație; aprobarea burselor de specializare și documentare în străinătate; acordarea unor facilități la publicarea lucrărilor științifice.

10. PRINCIPII DE COLABORARE ALE UST ȘI CONDIȚII DE ASOCIERE CU DIFERITE ORGANIZAȚII

a) Cooperarea UST cu instituții de învățământ superior din străinătate și aderarea la organizații europene și internaționale

10.1. UST promovează cooperarea internațională, atât cu instituțiile de învățământ superior, cât și cu instituții de cercetare-inovare, organizații/asociații internaționale cu caracter academic.

10.2. Cooperarea internațională se realizează în baza acordurilor bilaterale, cât și multilaterale cu organizații din străinătate care reglementează desfășurarea diferitor tipuri de activități:

- a) programe de studii universitare de licență, master și doctorat, inclusiv doctorat în cotutelă;
- b) programe comunitare finanțate de Uniunea Europeană și programe comunitare ERASMUS+, EUROAXES, precum și alte programe;
- c) proiecte comune de cercetare științifică fundamentală și aplicative, inclusiv în cadrul programelor finanțate din fonduri europene;
- c) vizite reciproce de studii pentru studenți, cadre didactice, de cercetare și personal administrativ pentru cunoașterea cu bunele practici ale instituțiilor de învățământ superior și de cercetare;
- d) programe de mobilitate a studenților, cadrelor didactice și de cercetare, precum și a personalului administrativ;
- e) organizarea în comun a manifestărilor științifice internaționale sau cu participare internațională, precum și a celor culturale;
- f) editarea lucrărilor științifice cu caracter monografic, precum și al altor publicații științifice în comun.

10.3. Realizarea activităților de colaborare, formele de colaborare în domeniul educațional și cel al cercetării-dezvoltării se stabilește printr-un regulament aprobat de către Senatul Universității în conformitate cu normele legale.

10.4. UST colaborează cu organizațiile științifice și culturale europene și internaționale, care, prin activitățile desfășurate, contribuie la integrarea universității în spațiul european și global al învățământului superior și al cercetării științifice.

b) Condiții de asociere ale UST cu diferite organizații

10.5. În scopul realizării obiectivelor sale, stipulate în misiune, Universitatea poate constitui, în baza contractelor de parteneriat, consorții universitare cu alte instituții de învățământ superior și de cercetare, în condițiile stabilite de Senatul universității, cu respectarea prevederilor legale și a prezentei Carte.

10.6. Universitatea poate stabili parteneriate de colaborare asociațiile profesionale, cu agenții economici, instituții publice, direcțiile raionale de învățământ, pentru realizarea unor programe de studii universitare, formare continuă, programe de postdoctorat etc, care să răspundă cerințelor pieței muncii și solicitărilor subiecților menționați.

10.7. UST poate înființa, independent sau prin asociere, societăți comerciale, fundații, asociații doar cu aprobarea Senatului universității cu condiția ca înființarea și funcționarea acestora să contribuie la realizarea obiectivelor strategice, la creșterea performanțelor Universității și să nu influențeze negativ asupra activităților educaționale și de cercetare științifică.

10.8. UST poate acorda, în bază de contract, dreptul de administrare și folosință asupra bunurilor patrimoniale societăților comerciale sau asociațiilor în care are calitatea de asociat sau acționar ori fundațiilor în care are calitatea de fondator, cu aprobarea Senatului Universității.

10.9. Condițiile în care Universitatea se poate asocia cu alte instituții de învățământ superior sau alte organizații similare sunt:

- a) să contribuie la realizarea obiectivelor strategice și misiunii Universității;
- b) să se realizeze în condiții de transparență a informațiilor privind condițiile de asociere, natura activităților ce urmează a fi desfășurate, resursele financiare, rezultatele scontate.

c) Condiții de încheiere a contractelor cu instituțiile publice și cu agenții economici

10.10. UST își desfășoară colaborarea cu mediul de afaceri prin formarea cadrelor de înaltă calificare.

1. Relațiile de parteneriat ale universității cu mediul de afaceri se realizează prin:

- a) fondarea de societăți comerciale pentru realizarea diverselor activități economice, care nu contravin obiectivelor strategice menționate în Planul de dezvoltare strategică al UST;
- b) dezvoltarea parteneriatului public-privat.

2. Prestarea serviciilor de către Universitate și de către mediul de afaceri, precum și beneficierea de aceste servicii, se abordează în mod egal și echitabil.

3. Parteneriatul dintre Universitate și mediul de afaceri poate include:

- a) crearea centrelor comune de informare, ghidare și consiliere în carieră și de angajare a absolvenților în câmpul muncii, în special în instituțiile preuniversitare din Republică;
- b) organizarea expozițiilor, târgurilor locurilor de muncă vacante;
- c) crearea laboratoarelor comune de cercetare științifică;
- d) organizarea formării profesionale continue;
- e) oferirea locurilor pentru stagii de practică;
- f) implicarea cadrelor de înaltă calificare din mediul de afaceri în procesul de elaborare, monitorizarea și evaluarea calității programelor de studii și a procesului de predare în Universitate;
- g) organizarea în comun a seminarelor științifice;

11. COLABORAREA STRUCTURILOR DE CONDUCERE ALE UST CU SINDICATELE ȘI ORGANIZAȚIILE STUDENȚEȘTI

11.1. În baza libertății academice, structurile de conducere din UST colaborează cu sindicatele personalului Universității și sindicatele studențești pe baza principiilor echității, transparenței, consultării în luarea deciziilor, accesului la informații, respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare.

11.2. Colaborarea dintre structurile de conducere ale Universității și organizațiile sindicale universitare se realizează prin:

- a) Reprezentarea organizațiilor sindicale cu membri în diverse consilii și comisii la nivel de catedră, facultate, universitate: Senat, Consiliul de administrație, Consiliul facultății, comisii de asigurare a calității, Comisia de etică, etc.
- b) Participarea activă a reprezentanților organizațiilor sindicale la elaborarea și discutarea diferitor proiecte instituționale, strategii de implementare, priorități de dezvoltare instituțională a UST, etc.
- c) Întocmirea, în comun, și semnarea contractului colectiv de muncă al angajaților, care prevede respectarea unui șir de condițiilor concrete, în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova.
- d) Participarea activă a reprezentanților organizațiilor studențești în Comisia de etică a Universității, comisii de cazări în cămine, de evaluare a performanțelor, de asigurare a calității, precum și în alte comisii cu caracter social, create atât la nivel de facultate, cât și la nivel de universitate.

e) Organizarea diferitor măsuri în comun: ziua profesorului, ziua studentului, ziua științei, ziua cunoștințelor, articole în presă, emisiuni radio, tv, concursuri, seminare, conferințe, etc.

12. FINANȚAREA UST

12.1. UST este persoană juridică, de drept public, dispune de bilanț contabil, are conturi proprii bancare, inclusiv în valută străină. Alocațiile transferate de la bugetul de stat pentru programele de studii oferite conform Planului (Comenzii de Stat) de pregătire a cadrelor de specialitate și activități de cercetare științifică reprezintă una din sursele principale de venituri ale universității. Universitatea este în drept să obțină venituri și din alte surse neinterzise de lege, activează în condițiile autonomiei financiare care se realizează potrivit legii și responsabilității publice. Sursele de venituri sunt:

- a) mijloacele alocate de Fondator de la bugetul de stat pentru serviciile educaționale acordate de Universitate în baza contractului semnat de acesta, în scopul pregătirii cadrelor de specialitate conform Planului (Comenzii de Stat);
- b) mijloacele alocate din contul bugetului de stat pentru activități de cercetări științifice, obținute prin concurs, organizate de structura abilitată;
- c) mijloacele obținute de la prestarea serviciilor de cercetare-inovare, efectuate la comandă în bază de contract;
- d) mijloace obținute din cercetări științifice efectuate în baza proiectelor de cercetare-dezvoltare naționale și internaționale;
- e) mijloacele provenite din taxele de studii sau instruire pentru formarea specialiștilor prin învățământ cu frecvență la zi, învățământ cu frecvență redusă, învățământ la distanță, studii individuale și prin programe de formare profesională continuă;
- f) venituri din realizarea produselor activității editoriale;
- g) taxele din organizarea cursurilor de pregătire militară, organizarea și asigurarea activităților educaționale cu studenții;
- h) soldul mijloacelor bănești rămase la contul bancar la finele anului financiar;
- j) dobânzii bancare de la depozitarea temporară a mijloacelor financiare disponibile;
- k) obținerea veniturilor din darea în locațiune curentă a spațiilor temporar libere;
- l) venituri din obținerea cu titlu gratuit a activelor, din donații și sponsorizări;
- m) diferite incasări percepute din alte activități economice în condițiile legislației în vigoare;
- n) obținerea veniturilor din taxele de cazare a studenților și a altor categorii de locatari în cămine;
- o) obținerea veniturilor din realizarea altor active curente;
- p) obținerea altor venituri ce nu contravin legislației în vigoare.

12.2. Programele și activitățile de dezvoltare economică și socială ale UST sunt elaborate și monitorizate de către Consiliul de administrare și aprobate de Senat.

12.3. Bugetul Universității la capitolul venituri și cheltuieli se elaborează anual cu respectarea obligatorie a echilibrului bugetar.

12.4. Bugetul anual al Universității se constituie din Bugetul consolidat pentru sursele de venituri planificate pentru anul în curs și soldurile mijloacelor bănești existente la finele anului financiar precedent.

12.5 Sistemul de planificare asigură stabilitatea financiară a UST. Sistemul de planificare include: procesul de formare a bugetelor, structura acestora, responsabilitățile pentru procesul de alcătuire și executare a bugetelor, procedurile de coordonare, aprobare și control asupra executării bugetelor. În procesul de planificare este implicat personalul tuturor subdiviziunilor structurale și include următoarele etape:

- a) Planificarea bugetară a subdiviziunilor de bază unde se includ departamentele, facultățile (ele la rândul lor includ planificarea pe catedre), etc., care nemijlocit deservește procesul de studii;
- b) Planificarea bugetară a subdiviziunilor administrativ-gospodărești și generale ale instituției;
- c) Planificarea bugetară a necesarului pentru burse, de întreținere a studenților orfani și a altor categorii de persoane social vulnerabile;
- d) Planificarea bugetară a întreținerii căminelor;
- e) Planificarea bugetară a proiectelor de cercetări științifice;
- f) Consolidarea planificării bugetare a întregii activități a Universității.

12.6. Bugetul de cheltuieli include următoarele componente de bază:

- a) *Cheltuieli de personal* pentru retribuirea muncii, a contribuțiilor la asigurări sociale și medicale;
- b) *Cheltuieli de întreținere* și alte cheltuieli care includ: *bugetul consumului de servicii comunale divizate pe feluri*: energie electrică; gaze; energie termică; apă și canalizare; autosolubritate etc.; *bugetul consumului de materiale divizate pe tipuri*: materiale didactice consumabile a procesului de învățământ; materiale gospodărești generale (de întreținere a încăperilor) și a obiectelor de inventar; *bugetul cheltuielilor de transport*; *bugetul serviciilor informaționale și de comunicare care include*: telefonia fixă și mobilă; internetul; deservirea programelor informaționale și a tehnicii de calcul; *bugetul serviciilor editoriale* și a aprovizionării cu manuale și literatură de specialitate; *bugetul cheltuielilor de deplasare*; *bugetul transferurilor* către studenți care include: bursele studenților autohtoni; bursele studenților străini; compensarea cheltuielilor de transport etc.
- c) *Cheltuieli de dezvoltare* care includ: procurarea utilajului și a bunurilor atribuite la categoria de mijloace fixe; reparații capitale și investiții capitale.

12.7. Bugetele consolidate anuale și modificările ulterioare se aprobă la ședința Senatului Universității.

13. EVIDENȚA CONTABILĂ ȘI RAPORTAREA

13.1. UST activează în condiții de nonprofit, instituție publică necomercială cu autonomie financiară și ține contabilitatea în conformitate cu Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, cu modificările ulterioare republicate la 07.02.2014, Standardele Naționale de Contabilitate (S.N.C.), Planul General de Conturi Contabile a Regulamentului cu privire la modul de funcționare în condiții de autonomie financiară a instituțiilor de învățământ superior de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 983 din 22.12.2012 și alte acte normative din domeniul contabilității.

13.2. Contabilitatea UST este bazată pe următoarele principii ale contabilității:

- a) continuitatea activității;
- b) contabilitatea de angajamente;
- c) permanența metodelor;
- d) separarea patrimoniului și datoriilor;
- e) necompensarea;
- f) consecvența prezentării.

13.3. Departamentul economico-financiar și gestionare este o subdiviziune instituțională a Universității condusă de contabilul-șef, care se subordonează nemijlocit rectorului Universității.

13.4. Răspunderea pentru managementul financiar, ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare revine rectorului și contabilului șef al Universității.

- 13.5. Universitatea aplică sistemul contabil complet în partidă dublă cu prezentarea rapoartelor financiare complete.
- 13.6. Drept bază pentru elaborarea politicii de contabilitate a Universității servește sistemul S.N.C. din Republica Moldova, care admite metode alternative de evaluare și evidență a activelor, capitalului propriu, datoriilor, veniturilor, cheltuielilor și a rezultatelor activității.
- 13.7. Politica de contabilitate a Universității se aprobă și se modifică la necesitate prin ordinul (dispoziția) Rectorului, cu coordonarea organului ierarhic superior (Senatul).
- 13.8. Situațiile financiare, dările de seamă fiscale și statistice se întocmesc și se prezintă în conformitate cu legislația în vigoare.
- 13.9. Raportul anual privind executarea bugetelor se aprobă la sesiunea Senatului Universității și este plasat pe site-ul oficial al instituției.

14. BAZA TEHNICO-MATERIALĂ ȘI ADMINISTRAREA PATRIMONIULUI UNIVERSITĂȚII

- 14.1. UST are patrimoniul propriu pe care îl gestionează conform legii.
- 14.2. Patrimoniul UST este constituit din:
 - a) Bunuri imobile din domeniul public al statului RM;
 - b) Mijloace financiare alocate Universității de la bugetul de stat, mijloace financiare obținute în rezultatul activității științifice;
 - c) Mijloace financiare achitate sub formă de taxă pentru studii efectuate în bază de contract;
 - d) Mijloace financiare și bunuri materiale transmise Universității cu titlu de donații și sponsorizări; bunuri mobile sau imobile achiziționate și/sau construite de UST din contul mijloacelor financiare și materiale proprii;
- 14.3. Bunurile care constituie proprietatea Universității pot fi date în locațiune, în arendă sau pot fi vândute doar cu condiția că veniturile obținute vor fi folosite pentru dezvoltarea și îmbunătățirea bazei materiale a Universității.
- 14.4. Deciziile privind bunurile care constituie proprietatea publică a Universității se iau cu votul a 2/3 din numărul membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională, inclusiv al reprezentantului Ministerului Finanțelor, cu avizul pozitiv al Senatului, aprobat cu votul a 2/3 din numărul membrilor, în conformitate cu Planul de dezvoltare strategică instituțională. Deciziile luate sunt aduse la cunoștința Ministerului Educației.
- 14.5. Bunurile aflate în gestiunea Universității se folosesc în scopuri educaționale, de cercetare, dezvoltare și inovare, precum și pentru servicii auxiliare (cămine, cantine, sală de sport etc.). Acestea nu pot fi folosite în calitate de gaj pentru accesarea creditelor bancare.
- 14.6. Bunurile aflate în gestiunea Universității – bunuri ce fac parte din domeniul public al statului – pot fi concesionate în scopuri lucrative sau date în locațiune, arendă și administrare pe perioade de până la 5 ani prin decizii ale Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională, cu votul a 2/3 din numărul membrilor, inclusiv al reprezentantului Ministerului Finanțelor, cu avizul pozitiv al Senatului aprobat cu votul a 2/3 din numărul membrilor. Aceste decizii sunt aduse la cunoștința Ministerului Educației.
- 14.7. Universitatea are posibilitatea de a crea, independent sau în parteneriat, prin decizii ale Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională, cu votul a 2/3 din numărul membrilor, inclusiv al reprezentantului Ministerului Finanțelor, instituții publice de cercetare și inovare, centre experimentale și didactice, stațiuni și terenuri didactice, cluburi sportive și studiouri de creație, precum și societăți comerciale, prin care să își realizeze misiunea și să valorifice propriile rezultate

ale activităților de cercetare și inovare desfășurate. Aceste decizii sunt aduse la cunoștința Ministerului Educației. Orice profit realizat din asemenea activități constituie venitul propriu al Universității și urmează a fi investit obligatoriu în scopul realizării misiunii asumate prin Carta universitară.

14.8. Proprietățile dobândite din activitățile de antreprenariat ale Universității sunt proprietate a instituției.

14.9. Patrimoniul se înregistrează în contabilitate și devine obiectul inventarierii periodice în corespundere cu legislația în vigoare.

14.10. Înstrăinarea și transmiterea terenurilor și fondurilor fixe ale universității este înfăptuită în conformitate cu legislația în vigoare.

14.11. Dezvoltarea bazei materiale a UST

a) Dezvoltarea bazei materiale a Universității se asigură din mijloace bugetare, alte surse legale de finanțare a Universității.

b) UST este în drept să procure din surse proprii precum și din alte surse legale, bunuri imobile și mobile, terenuri sau orice alt patrimoniu necesar pentru activitatea de asigurare a procesului de învățământ;

c) Universitatea poate primi utilaj, instalații, aparate, mijloace de transport, spații locative, terenuri etc., de la ministere, departamente, agenți economici și autoritățile administrației publice locale cu titlu de sponsorizare sau de acoperire a cheltuielilor pentru pregătirea și perfecționarea profesională a specialiștilor, precum și pentru alte servicii.

d) UST posedă dreptul de activitate de antreprenariat în conformitate cu legislația în vigoare. Proprietățile dobândite din activitățile antreprenoriale sunt proprietate a universității. Veniturile obținute exclusiv din activitatea de antreprenariat sunt acumulate și administrate separat de alte venituri.

14.12. Regimul juridic al căminelor din subordinea UST

a) Căminul, aflat în gestiunea Universității, are statut de cămin studentesc și este destinat pentru cazarea studenților.

b) Odăile din căminele altor instituții date în locațiune Universității sunt destinate pentru cazarea studenților.

15. REORGANIZAREA UNIVERSITĂȚII. MONITORIZAREA ACTIVITĂȚII UNIVERSITĂȚII

15.1. Reorganizarea UST se poate efectua în modul stabilit de Guvern, conform legislației în vigoare.

15.2. La reorganizarea UST drepturile și obligațiile acesteia sunt preluate de succesorul de drept.

15.3. Monitorizarea corespunderii activității Universității cu obiectivele acesteia se exercită de către fondator și organele de conducere ale Universității.

15.4. Monitorizarea respectării standardelor de asigurare a calității procesului educațional revine Ministerului de resort prin intermediul Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional sau altor structuri abilitate în domeniu.

15.5. Controlul respectării disciplinei financiare se efectuează de către organele, abilitate cu dreptul de control financiar, în modul stabilit de legislația în vigoare.

16. DISPOZIȚII FINALE

16.1. Carta Universității se aprobă de către Senatul UST cu majoritatea voturilor din numărul membrilor Senatului, doar după avizarea pozitivă a Ministerului Educației.

16.2. Carta Universității nu poate conține prevederi, care contravin legislației în vigoare.

16.3. Carta Universității poate fi modificată, completată, revizuită la cererea a cel puțin o treime dintre membrii Senatului UST.

16.4. Carta Universității intră în vigoare din data aprobării de Senatul UST.

SENATUL UST,

Decizie din 19.05.2015